

T.C.

Ardahan Üniversitesi

Lisansüstü Eğitim Enstitüsü

Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi Ana Bilim Dalı

Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bilim Dalı

**BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ÖĞRETMENLERİNİN BİLİMSEL
ARAŞTIRMA ÖZ-YETERLİKLERİ İLE TÜBİTAK BİLİM
FUARLARINA KATILMAYA YÖNELİK TUTUM VE
DÜŞÜNCELERİNİN İNCELENMESİ**

Aysun ÇİNTESUN

Doç. Dr. Alptürk AKÇÖLTEKİN

Yüksek Lisans Tezi

Ardahan, 2023

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ÖĞRETMENLERİNİN BİLİMSEL ARAŞTIRMA ÖZ-
YETERLİKLERİ İLE TÜBİTAK BİLİM FUARLARINA KATILMAYA YÖNELİK
TUTUM VE DÜŞÜNCELERİNİN İNCELENMESİ

Aysun ÇİNTESUN

Doç. Dr. Alptürk AKÇÖLTEKİN

Ardahan Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü
Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi Ana Bilim Dalı
Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bilim Dalı

Yüksek Lisans Tezi

Ardahan, 2023

KABUL VE ONAY

Aysun Çintesun tarafından hazırlanan “Beden Eğitimi Ve Spor Öğretmenlerinin Bilimsel Araştırma Öz-Yeterlikleri İle TÜBİTAK Bilim Fuarlarına Katılmaya Yönelik Tutum Ve Düşüncelerinin İncelenmesi” başlıklı bu çalışma, 09.01.2023 tarihinde yapılan savunma sınavı sonucunda başarılı bulunarak jürimiz tarafından Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Prof. Dr. Engin GEZER (Başkan)

Doç. Dr. Alptürk AKÇÖLTEKİN (Danışman)

Dr. Öğr. Üyesi Ali Burak TOY

Yukarıdaki imzaların adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylarım.

Prof. Dr. Mustafa ŞENEL

Enstitü Müdürü

YAYIMLAMA VE FİKRİ MÜLKİYET HAKLARI BEYANI

Enstitü tarafından onaylanan lisansüstü tezimin tamamını veya herhangi bir kısmını, basılı (kâğıt) ve elektronik formatta arşivleme ve aşağıda verilen koşullarla kullanıma açma iznini Ardahan Üniversitesine verdiğimi bildiririm. Bu izinle Üniversiteye verilen kullanım hakları dışındaki tüm fikri mülkiyet haklarım bende kalacak, tezimin tamamının ya da bir bölümünün gelecekteki çalışmalarda (makale, kitap, lisans ve patent vb.) kullanım hakları bana ait olacaktır.

Tezin kendi orijinal çalışmam olduğunu, başkalarının haklarını ihlal etmediğimi ve tezimin tek yetkili sahibi olduğumu beyan ve taahhüt ederim. Tezimde yer alan telif hakkı bulunan ve sahiplerinden yazılı izin alınarak kullanılması zorunlu metinleri yazılı izin alınarak kullandığımı ve istenildiğinde suretlerini Üniversiteye teslim etmeyi taahhüt ederim.

Yükseköğretim Kurulu tarafından yayınlanan ***“Lisansüstü Tezlerin Elektronik Ortamda Toplanması, Düzenlenmesi ve Erişime Açılmasına İlişkin Yönerge”*** kapsamında tezim aşağıda belirtilen koşullar haricince YÖK Ulusal Tez Merkezi/Ardahan Üniversitesi Açık Erişim Sistemi’nde erişime açılır.

- Enstitü/Fakülte yönetim kurulu kararı ile tezimin erişime açılması mezuniyet tarihimden itibaren 2 yıl ertelenmiştir. ⁽¹⁾
- Enstitü/Fakülte yönetim kurulunun gerekçeli kararı ile tezimin erişime açılması mezuniyet tarihimden itibaren ay ertelenmiştir. ⁽²⁾
- Tezimle ilgili gizlilik kararı verilmiştir. ⁽³⁾

08/12/2022

Aysun ÇİNTESUN

¹“Lisansüstü Tezlerin Elektronik Ortamda Toplanması, Düzenlenmesi ve Erişime Açılmasına İlişkin Yönerge”

(1) Madde 6. 1. Lisansüstü tezle ilgili patent başvurusu yapılması veya patent alma sürecinin devam etmesi durumunda, tez **danışmanının** önerisi ve **enstitü anabilim dalının** uygun görüşü üzerine **enstitü** veya **fakülte yönetim kurulu** iki yıl süre ile tezin erişime açılmasının ertelenmesine karar verebilir.

(2) Madde 6.2. Yeni teknik, materyal ve metotların kullanıldığı, henüz makaleye dönüşmemiş veya patent gibi yöntemlerle korunmamış ve internetten paylaşılması durumunda 3. şahıslara veya kurumlara haksız kazanç imkânı oluşturabilecek bilgi ve bulguları içeren tezler hakkında tez **danışmanının** önerisi ve **enstitü anabilim dalının** uygun görüşü üzerine **enstitü** veya **fakülte yönetim kurulunun** gerekçeli kararı ile altı ayı aşmamak üzere tezin erişime açılması engellenebilir.

(3) Madde 7.1. Ulusal çıkarları veya güvenliği ilgilendiren, emniyet, istihbarat, savunma ve güvenlik, sağlık vb. konulara ilişkin lisansüstü tezlerle ilgili gizlilik kararı, **tezin yapıldığı kurum** tarafından verilir.* Kurum ve kuruluşlarla yapılan iş birliği protokolü çerçevesinde hazırlanan lisansüstü tezlere ilişkin gizlilik kararı ise, **ilgili kurum ve kuruluşun önerisi** ile **enstitü** veya **fakültenin** uygun görüşü üzerine **üniversite yönetim kurulu** tarafından verilir. Gizlilik kararı verilen tezler Yükseköğretim Kuruluna bildirilir.

Madde 7.2. Gizlilik kararı verilen tezler gizlilik süresince enstitü veya fakülte tarafından gizlilik kuralları çerçevesinde muhafaza edilir, gizlilik kararının kaldırılması hâlinde Tez Otomasyon Sistemine yüklenir.

* Tez **danışmanının** önerisi ve **enstitü anabilim dalının** uygun görüşü üzerine **enstitü** veya **fakülte yönetim kurulu** tarafından karar verilir.

ETİK BEYAN

Bu çalışmadaki bütün bilgi ve belgeleri akademik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi, görsel, işitsel ve yazılı tüm bilgi ve sonuçları bilimsel ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu, kullandığım verilerde herhangi bir tahrifat yapmadığımı, yararlandığım kaynaklara bilimsel normlara uygun olarak atıfta bulunduğumu, tezimin kaynak gösterilen durumlar dışında özgün olduğunu, Tez Danışmanının **Doç. Dr. Alptürk AKÇÖLTEKİN** danışmanlığında tarafımdan üretildiğini ve Ardahan Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Tez Yazım Yönergesine göre yazıldığını beyan ederim.

Aysun ÇİNTESUN

TEŞEKKÜR

Bu çalışma, Ardahan Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi Anabilim Dalı, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bilim Dalı yüksek lisans tezi olarak hazırlanmıştır. Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin bilimsel araştırma öz-yeterlikleri ile TÜBİTAK Bilim Fuarlarına katılmaya yönelik tutum ve düşüncelerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Tez çalışmamda yol gösteren, desteğini esirgemeyen danışman hocam Doç. Dr. Alptürk AKÇÖLTEKİN'e teşekkürlerimi belirtmek isterim. Tez çalışmamın tüm aşamalarında bana her türlü bilgi, teşvik ve deneyimleri ile yardımlarını esirgemeyen çok değerli ve sevgili ablam Doç. Dr. Solmaz AYDIN BEYTUR'a ve çok değerli abim Doç. Dr. Murat BEYTUR'a çok teşekkür ederim. Ayrıca bana destek olan sevgili aileme ve her zaman yanımda olan desteğini hiç bir zaman esirgemeyen canım eşim Tugay ÇİNTESUN'a teşekkür ederim.

Aysun ÇİNTESUN

ÖZET

ÇİNTESUN, Aysun. *Beden Eğitimi Ve Spor Öğretmenlerinin Bilimsel Araştırma Öz-Yeterlikleri İle TÜBİTAK Bilim Fuarlarına Katılmaya Yönelik Tutum Ve Düşüncelerinin İncelenmesi*, Yüksel Lisans Tezi, Ardahan, 2022.

Bu çalışmanın amacı beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin bilimsel araştırma öz-yeterlikleri ile TÜBİTAK Bilim Fuarlarına katılmaya yönelik tutum ve düşüncelerinin incelenmesidir. Bu çalışmada tarama modeli kullanılmıştır. Çalışmanın verileri hem nicel hem de nitel veri toplama teknikleri kullanılarak elde edilmiştir. Araştırmada beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin bilimsel araştırma öz-yeterliklerini incelemek amacıyla “Bilimsel Araştırmaya Yönelik Öz-Yeterlik Ölçeği”, TÜBİTAK Bilim Fuarlarına katılmaya yönelik tutum ve düşüncelerinin incelenmesi amacıyla “Proje Yarışmaları (TÜBİTAK Bilim Fuarları) Öğretmen Tutum Ölçeği” ve “TÜBİTAK Bilim Fuarlarına Katılmaya Yönelik Görüşme Formu“ uygulanmıştır. Bu çalışmaya 21 kadın ve 31 erkek olmak üzere toplamda 52 beden eğitimi ve spor öğretmeni katılmıştır. Çalışmanın alt problemleri doğrultusunda betimsel istatistikler hesaplanmış, bağımsız gruplar t testi ve korelasyon analizi yapılmıştır. Nitel verilerin analizinde ise içerik analizi kullanılmıştır. Araştırmadan elde edilen bulgulara göre beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin bilimsel araştırma öz-yeterlikleri ve TÜBİTAK bilim fuarlarına katılmaya yönelik tutumları iyi düzeydedir. Bilimsel araştırma öz-yeterlikleri cinsiyet değişkenine göre farklılaşmazken TÜBİTAK Bilim Fuarlarına katılmaya yönelik tutumları kadın öğretmenler lehine farklılaşmaktadır. Bu sonuçlarla beraber öğretmenlerin bilimsel araştırma öz-yeterlikleri ve TÜBİTAK Bilim Fuarlarına katılmaya yönelik tutumları arasında anlamlı bir ilişki bulunmamaktadır.

Anahtar Sözcükler:

Öz-yeterlik, proje yarışmaları, beden eğitimi ve spor öğretmeni, TÜBİTAK, bilim şenlikleri

ABSTRACT

CINTESUN, Aysun. Investigation of Physical Education and Sports Teachers' Scientific Research Self-Efficacy and Attitudes and Thoughts towards Participating in TUBITAK Science Fairs, Master Thesis, Ardahan, 2022.

The aim of this study is to examine the scientific research self-efficacy of physical education and sports teachers and their attitudes and thoughts towards participating in TUBITAK Science Fairs. Scanning model was used in this study. The data of the study were obtained using both quantitative and qualitative data collection techniques. In the research, in order to examine the scientific research self-efficacy of physical education and sports teachers, "Self-Efficacy Scale for Scientific Research", "Project Competitions (TUBITAK Science Fairs) Teacher Attitude Scale" and "TUBITAK Science Fairs" in order to examine their attitudes and thoughts towards participating in TUBITAK Science Fairs. "Interview Form for Participation" was applied. A total of 52 physical education and sports teachers, 21 women and 31 men, participated in this study. In line with the sub-problems of the study, descriptive statistics were calculated, independent groups t-test and correlation analysis were performed. Content analysis was used in the analysis of qualitative data. According to the findings obtained from the research, physical education and sports teachers' scientific research self-efficacy and attitudes towards participating in TUBITAK science fairs are at a good level. While scientific research self-efficacy does not differ according to gender, their attitudes towards participating in TUBITAK Science Fairs differ in favor of female teachers. With these results, there is no significant relationship between teachers' self-efficacy in scientific research and their attitudes towards participating in TUBITAK Science Fairs.

Keywords:

Self-efficacy, project competitions, physical education and sports teacher, TUBITAK, science festivals

İÇİNDEKİLER

KABUL VE ONAY	
YAYIMLAMA VE FİKRİ MÜLKİYET HAKLARI BEYANI.....	
ETİK BEYAN.....	
TEŞEKKÜR	
ÖZET.....	5
ABSTRACT	6
İÇİNDEKİLER	7
TABLolar DİZİNİ	9
SEMBOLLER VE KISALTMALAR.....	10
ÖN SÖZ.....	11
1. GİRİŞ.....	12
1.1. PROBLEM DURUMU	12
1.2. ARAŞTIRMANIN AMACI	15
1.3. ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ	15
1.4. SAYILTILAR	17
1.5. SINIRLILIKLAR	17
1.6. TANIMLAR.....	17
2. GENEL BİLGİLER	19
2.1. ÖZ-YETERLİK.....	19
2.1.1. Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin Öz-Yeterliği	22
2.1.2. Bilimsel Araştırma Öz-Yeterliği.....	23
2.2. TUTUM	24
2.2.1. TÜBİTAK Bilim Fuarlarına Yönelik Tutum.....	25
2.3. İLGİLİ ARAŞTIRMALAR.....	26
2.3.1. Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin Bilimsel Araştırma Öz-Yeterliğine Yönelik Yapılan Araştırmalar	26
2.3.2. TÜBİTAK Bilim Fuarlarına Katılmaya Yönelik Yapılan Çalışmalar	27
3. YÖNTEM	34

3.1. Araştırma Modeli.....	34
3.2. Evren ve Örneklem.....	34
3.3. Veri Toplama Araçları.....	34
3.3.1. Bilimsel Araştırmaya Yönelik Öz-Yeterlik Ölçeği.....	35
3.3.2. Proje Yarışmaları (TÜBİTAK Bilim Fuarları) Öğretmen Tutum Ölçeği.....	35
3.3.3. TÜBİTAK Bilim Fuarlarına Katılmaya Yönelik Görüşme Formu.....	36
3.4. Verilerin Analizi.....	36
4. BULGULAR	37
4.1. Çalışmanın Birinci Alt Problemine Ait Bulgular	37
4.2. Çalışmanın İkinci Alt Problemine Ait Bulgular	38
4.3. Çalışmanın Üçüncü Alt Problemine Ait Bulgular	39
4.4. Çalışmanın Dördüncü Alt Problemine Ait Bulgular	43
4.5. Çalışmanın Beşinci Alt Problemine Ait Bulgular	43
4.6. Çalışmanın Altıncı Alt Problemine Ait Bulgular.....	44
5. SONUÇ VE TARTIŞMA.....	45
KAYNAKÇA	49
EK 1. Orijinallik Raporu Formu	57
EK 2. Ölçek Kullanım İzni.....	58
EK 3.MEB Uygulama İzni.....	59
EK 4. Etik Kurul Kararı.	60
EK 5. Kullanılan Ölçekler	61
EK 5.1 Bilimsel Araştırmaya Yönelik Öz-Yeterlik Ölçeği.....	61
EK 5.2. Proje Yarışmaları (TÜBİTAK Bilim Fuarları) Öğretmen Tutum Ölçeği.....	65
EK 5.3. TÜBİTAK Bilim Fuarlarına Katılmaya Yönelik Görüşme Formu	67
ÖZ GEÇMİŞ.....	68

TABLOLAR DİZİNİ

Tablo 4.1	Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin bilimsel araştırmaya yönelik öz-yeterlik düzeyleri.....	37
Tablo 4.2	Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin bilim fuarlarına katılmaya yönelik tutumları	38
Tablo 4.3.1	Daha önce herhangi bir TÜBİTAK bilim fuarında görev aldınız mı?" sorusuna verilen yanıtlar	39
Tablo 4.3.2	TÜBİTAK bilim fuarında beden eğitimi alanında yapılan projeler olmasını ister miydiniz? Nedenini açıklayınız sorusuna verilen yanıtlar.....	40
Tablo 4.3.3	"TÜBİTAK bilim fuarında beden eğitimi branşında öğrencilerinizin TÜBİTAK proje hazırlaması sizin mesleki gelişiminizi nasıl etkiler? açıklayınız." Sorusuna Verilen Yanıtlar	41
Tablo 4.3.4	"Öğrencilerin TÜBİTAK bilim fuarında beden eğitimi branşında projeler hazırlaması onların akademik gelişimine bir katkı sağlar mı? Açıklayınız. Sorusuna verilen yanıtlar	42
Tablo 4.4	Öğretmenlerin bilimsel araştırmaya yönelik öz-yeterliklerinin cinsiyet değişkenine göre bağımsız gruplar t-test sonucu	43
Tablo 4.5	Öğretmenlerin bilim fuarlarına katılmaya yönelik tutumlarının cinsiyet değişkenine göre bağımsız gruplar t-testi sonucu.....	44
Tablo 4.6	Korelasyon analizi	44

SEMBOLLER VE KISALTMALAR

N	Toplam öğrenci sayısı
$\bar{x}$	Ortalama
S	Standart sapma
P	Anlamlılık düzeyi
T	T testi sonucu elde edilen t değeri
R	Korelasyon katsayısı
η^2	Kısmi eta kare
Sd	Serbestlik derecesi
f	Frekans
MEB	Milli Eğitim Bakanlığı
TÜBİTAK	Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu

ÖN SÖZ

Her yıl ortaokul öğrencileri düzeyinde TÜBİTAK Bilim Fuarları 10 ana bilim dalı üzerinden düzenlenmektedir. Bunlar biyoloji, fizik, kimya, Tarih, coğrafya, matematik, Türkçe, yazılım, değerler eğitimi, teknoloji tasarımıdır. Lise düzeyinde baktığımızda da TÜBİTAK Bilim Fuarları 12 ana bilim dalı üzerinden düzenlenmektedir. Bunlar biyoloji, fizik, kimya, matematik, tarih, coğrafya, Türk dili ve edebiyatı, sosyoloji, psikoloji, değerler eğitimi, yazılım, teknoloji tasarımıdır. Lise ve ortaokul düzeyinde yapılan bilim fuarlarına alan üzerinden bakıldığında beden eğitimi alanının olmadığı görülmektedir. Beden eğitimi ve spor dersi programının genel amaçlarına bakıldığında ise “Öğrencilerin hayatları boyunca kullanacakları hareket becerileri, aktif ve sağlıklı hayat becerileri, kavramları ve stratejileri ile birlikte öz yönetim becerileri, sosyal becerileri ve düşünme becerilerini de geliştirerek bir sonraki öğrenim düzeyine hazırlanmalarıdır.” (MEB, 2022). Öğrencilerin sosyalleşmesi, deneyim kazanması, öz güven kazanması, karar verme açısından özgür olması gibi kazanımların öğrencilere kazandırılabilmesi için beden eğitimi önemli bir yer tutmaktadır, beden eğitimi ve spor dersi öğrencilere çeşitli beceriler kazandırmaktadır.

Bu anlamda, TÜBİTAK Bilim Fuarlarında beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin bilimsel araştırma öz-yeterlikleri ile TÜBİTAK Bilim Fuarlarına katılmaya yönelik tutum ve düşünceleri incelenmiştir.

Aysun ÇİNTESUN

Ardahan, 2023

1. GİRİŞ

1.1. PROBLEM DURUMU

Günümüz eğitim sisteminin yaşandığı bilgi çağında asıl gaye, öğrencilerimize var olan bilgileri öğrencilere anlatmaktan çok bilgiye ulaşacak çaba sarf edeceği becerilerini öğrencilere kazandırabilmek olmalıdır. Bu da üst düzey zihinsel süreç becerileriyle olur. Farklı bir ifadeyle diyebiliriz ki ezberden ziyade kavrayarak öğrenme, hayatı boyunca karşılaşacağı yeni sorunlarla ilgili problemleri çözebilme ve öğrencide bilimsel yöntem süreç becerisi gerektirir (Kokmaz ve Kaptan, 2001). Değişen ve gelişen dünyayla birlikte toplumun ihtiyaç ve istekleri de değişmektedir, bu isteklerin ve ihtiyaçların karşılanabilmesi için donanımlı, bilgili insan gücünün olması lazımdır ve bunların eğitimleri için de öncelikle eğitim konusunda yapılan çalışmalardan bilimsel araştırmalara büyük görev düşmektedir (Çiltaş ve diğerleri, 2012). Bu yüzden ki öğretmenlere büyük bir iş düşmektedir. Öğretmenlerin öğrencilerini yaratıcı düşünmeye, bilimsel düşünmeye, eleştirel düşünmeye, bilimsel araştırma yöntemlerini kullanmaya, projeler üretmeye teşvik edebilmeleri için ilk önce kendilerinin bilimsel araştırma yöntem ve süreçlerini tam olarak bilmeleri ve konuya hâkim olmaları, bu süreçleri verimli ve sağlıklı bir şekilde ilerletebilmeleri gerekmektedir. Bu sebeplerden dolayı ilk olarak öğretmenlerin bilimsel araştırma bilgisine hâkim olacak şekilde yetiştirilmeleri gerekmektedir (Akçöltekin, 2019). Bandura'nın sosyal bilişsel teorisi öz-yeterlik teorisine dayanır. Bahsedilen bu teori, kişinin davranışlarını ya da davranışlarındaki değişiklikleri istenilen şekilde yerine getirilmesi konusundaki inançtır (Akt. Çoban ve Sanalan, 2002). Bilimsel araştırma yöntemleri dersi alan öğretmenlerin derslerine girdikleri sınıfların daha çok öğrenciyi araştırma yapmaya yönelttiği, bu öğretmenlerin bilimsel araştırma öz yeterlilik düzeylerini arttırdığı, araştırma öz yeterliği yüksek olan öğretmenlerin gelecekte araştırmalara katılma konusunda çok istekli olacağı ve bilimsel araştırma isteğinin çok olacağı ve araştırmaya yönelik olan tedirginliklerinin azaldığı yapılan araştırmalarda yer almaktadır. (Saracaloğlu, 2008). Öğrenme yöntemlerini kolaylaştırmak için belirli bilimsel beceriler kazandırmayı hedefleyen, proje hazırlarken ya da deney yaparken bireyin aktif olmasını sağlayan,

kendi yaptıkları projelerine, materyallerine yönelik sorumluluk alarak ortaya çıkardıkları ürünlerin faydalı olmasını kendi düşünceleriyle ifade etmesini sağlayan bilimsel süreç becerileridir (Tan ve Temiz, 2003). Bilimsel süreç becerileri, öğrencilerin okulda, bilim fuarları ve bilim şenlikleri gibi proje etkinliklerinde tasarlamaya çalıştıkları projeleri üretirken kazanmaları gereken önemli becerilerdir. Bu açıdan bilim şenlikleri ve bilim fuarları, öğrencilerin bilimsel süreç becerilerini kazanmasına katkı sağlayabilir. Ayrıca öğrenci ya da öğretmenlerin bilimsel araştırma süreçlerini kullanabildikleri proje çalışmaları bu hususta önemli bir yer tutmaktadır. Korkmaz ve Kaptan (2001) proje tabanlı öğrenmenin bazı beceriler kazandırdığını belirtmiştir.

Bunlar,

1. Teknolojiyi kullanma becerisi, telefon kullanma, araba kullanmaya, televizyon izleme vb. araçlardır.
2. Tutumlar, öğrenmeye ilgi, eğitime merak vb.
3. İnançlarda ise öz-yeterlik inancıdır.
4. Öz-denetim becerileri, zaman yönetimi, hedefler belirlemek, işlemleri organize etmek becerileridir.
5. Karar vermek, problem çözmek, eleştirel düşünme becerileri bilişsel süreç becerileridir.
6. Öz-denetim, başarı hissi gibi eğilimlerdir.
7. Bir toplantı yönetmek, bir plan yapmak, bir bütçe hazırlamak, vb. yaşamsal becerilerdir.

Bu kadar çok becerinin kazanılmasına katkıda bulunan proje çalışmaları, öğrencilerin gerçek hayattaki bazı problemleri araştırdığı ve araştırdığı bu problemlerin sonuçlarını çevresindekilerle paylaştığı aktif bir öğrenme sürecidir (Krajcik ve diğerleri, 1999:8-9; Thomas, 2000). Bu süreçte öğrencinin araştırmalar yapması ve çeşitli araştırma yöntemleri kullanması gerekmektedir. Dolayısıyla bir proje çalışmasında bilimsel araştırma süreçleri önemli yer tutmaktadır. Özellikle ortaokul ve lise öğrencilerinin öğretmenleri danışmanlığında çeşitli projeler hazırlayarak bilimsel araştırma süreçlerini en iyi şekilde kullanabilme imkânı buldukları TÜBİTAK Bilim Fuarlarına yönelik bir çalışma yapılması gerektiği düşünülmektedir. Öğrencilerin analitik düşüncelerini,

problem çözme becerilerini, eleştirel düşünme becerilerinin hepsini geliştirme; grupla çalışarak ürün çıkarma, plan ve program yaparak projeler üretme ve TÜBİTAK Bilim Fuarlarında öğrencilerin sosyalleşmelerini sağlama gibi gayeleri bulunmaktadır (Özel ve Akyol, 2016). Gelişen dünyada içinde bulunduğumuz toplumsal yapı ve bilimin gelişim süreci bireylerin öğrenme alanında bazı değişiklikleri zorunlu bir hâle getirmektedir. Geleneksel öğretimdeki birey, önceleri pasif alıcı iken şimdi baktığımızda aktif, bilgiye ulaşabilen ve bilgiyi aktarabilen birey konumundadır. Öğrenmedeki bu değişim, eğitim alanında kullanılan öğretim yöntemlerini de kapsamıştır. Öğretim yöntemlerinden biri olan proje tabanlı daha çok öne çıkmıştır (Korkmaz ve Kaptan, 2002). TÜBİTAK Bilim Fuarları ile 5. sınıfa ve 12. sınıfa giden ilk ve ortaöğretim öğrencilerinin çalışmalarını gerçekleştirme konusunda kendilerine güvenerek onları teşvik etmek, soru ve sorunlara çözüm bulma yoluyla bilimsel süreç becerilerin öğrencilere kazandırılmasına fayda sağlamak; her seviyedeki öğrenciye bilişsel, duyuşsal ve psikomotor alanlarda proje hazırlamalarına fırsat sunmak, bilimsel araştırma ve tekniklerinin kullanılmasını sağlamak ve öğrencilerle iş birliği yaparak takım çalışması ruhunu hissetmelerini, yeni ortamlar kurmalarını, yeni fikirler sunmasını amaçlamaktadır (TÜBİTAK, 2020a). TÜBİTAK Bilim Fuarları herhangi bir problemi çözmeye yönelik olarak yürütülen, araştırma gerektiren ve problem çözerek ortaya ürün konulan düzenli, sistemli çalışmaların tümüdür. Başvuruda bulunan alt projeler; inceleme, tasarım, araştırma, türlerini uygun bir şekilde hazırlamaktadır (TÜBİTAK, 2020b). TÜBİTAK Bilim Fuarlarında sergilenen projeler edebiyat, Türkçe, fizik, matematik, mühendislik, kimya, teknoloji, biyoloji, din kültürü ve ahlak bilgisi, deniz bilimleri, tarih, coğrafya, bilgisayar, yazılım, uzay-havacılık bilimleri ve felsefe gibi alanlarından en az üç proje seçilerek hazırlanır (Çolakoğlu, 2018). Her yıl Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK) tarafından düzenlenen bilim fuarlarına ortaokul ve lise öğrencileri, bahsedilen tematik alt proje alanlarından çeşitli projelerle katılmaktadırlar fakat bu tematik alanlarda beden eğitimi ve spor branşına yönelik konuların bulunmadığı görülmektedir. Dolayısıyla öğrenciler, beden eğitimi ve spor branşında herhangi bir proje hazırlayamamakta, öğretmenlerde bu projelere danışmanlık yapamamaktadır. Bu husustan yola çıkılarak öğretmenlerin fuarlara katılım konusunda neler düşündükleri ve bu fuarlara yönelik tutumlarının nasıl olduğu araştırılmak istenmiştir. Ayrıca öğretmenlerin bilimsel araştırmaya yönelik öz-yeterliklerinin ne

düzeyde olduğu ve bilim fuarlarına olan tutumlarıyla ilişkili olup olmadığı da bu çalışmada araştırılacak diğer bir konudur.

1.2. ARAŞTIRMANIN AMACI

Yapılan bu çalışmanın amacı “Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin bilimsel araştırma öz-yeterlikleri ile TÜBİTAK Bilim Fuarlarına katılmaya yönelik tutum ve düşüncelerinin incelenmesi”dir. Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki alt problemlere cevap aranmıştır.

Alt Problemler:

1. Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin bilimsel araştırmaya yönelik öz-yeterlikleri ne düzeydedir?
2. Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin TÜBİTAK Bilim Fuarlarına katılmaya yönelik tutumları nasıldır?
3. Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin TÜBİTAK Bilim Fuarlarına katılmaya yönelik düşünceleri nelerdir?
4. Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin bilimsel araştırmaya yönelik öz-yeterlikleri cinsiyet değişkenine göre farklılaşmakta mıdır?
5. Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin TÜBİTAK Bilim Fuarlarına katılmaya yönelik tutumları cinsiyet değişkenine göre farklılaşmakta mıdır?
6. Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin bilimsel araştırmaya yönelik öz-yeterlikleri ve TÜBİTAK Bilim Fuarlarına katılmaya yönelik tutumları arasında herhangi bir ilişki var mıdır?

1.3. ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ

Ülkemizde her yıl düzenli olarak yapılan bilim fuarları TÜBİTAK tarafından desteklenmektedir. Bu fuarlar ile ilk ve ortaöğretim öğrencilerine bilimsel süreç becerileri kazandırılmaya çalışılmakta ve öğrencilerin bilişsel, duyuşsal ve psikomotor gelişimleri desteklenmektedir (TÜBİTAK, 2020a). Bu şekilde öğrenciler bilimsel düşünme alışkanlığı kazanmakta ve iş birlikçi çalışmayı öğrenmektedirler. Beden

eğitimi ve spor dersi programının genel amaçlarına bakıldığında “Öğrencilerin yaşamları boyunca kullanacakları hareket becerileri, aktif ve sağlıklı hayat becerileri, kavramları ve stratejileri ile birlikte sosyal becerileri, öz yönetim becerileri ve düşünme becerilerini de geliştirerek bir sonraki öğrenim düzeyine hazırlanmalarıdır.” (MEB, 2022). Görülmektedir ki beden eğitimi ve spor dersi öğrencilere çeşitli beceriler kazandırmaktadır. Fakat TÜBİTAK Bilim Fuarlarında sergilenen projelerin tematik alt proje alanlarına bakıldığında Akıllı Ulaşım Sistemleri, Nesnelerin İnterneti Algoritma/Mantıksal Tasarım, Giyilebilir Teknolojiler, Finansal Okuryazarlık, Robotik ve Kodlama, Göç ve Uyum, Sağlıklı Beslenme, Medya Okuryazarlığı, Biyoçeşitlilik, Sağlık Teknolojileri, Biyotaklit, Bilim Tarihi, Havacılık ve Uzay, Büyük Veri, İnsan Hakları ve Demokrasi, Dijital Dönüşüm, Değerler Eğitimi, Kültürel Miras, Sürdürülebilir Kalkınma, Malzeme ve Nano-teknoloji, Tarım Teknolojileri ve Seracılık, Doğal Afetler ve Afet Yönetimi, Görsel ve İşitsel Sanatlar, STEAM, Yapay Zekâ, Ekolojik Denge, Su Okuryazarlığı, Milli Teknoloji Hamlesi, Yenilenebilir Enerji alanlarında projelerin yapıldığı görülmektedir (TÜBİTAK, 2019). Beden eğitimi ve spor dersinin TÜBİTAK bilim fuarlarındaki proje alanları arasında olmadığı belirlenmiştir. Bu projelerin yapıldığı okullarda çalışmaların bütün branş öğretmenlerinin katılımıyla destekli bir şekilde yapıldığı gözlemlenmiştir. TÜBİTAK bu projelerde görev alan öğretmenler için herhangi bir alan sınırlaması getirmemektedir (TÜBİTAK, 2022). Dolayısıyla beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin bu fuarlarda kendi alanları dışındaki konulara danışmanlık yaptıkları anlaşılmaktadır. Bu açıdan bakıldığında bu çalışma ile beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin TÜBİTAK Bilim Fuarlarına katılmaları konusunda ne gibi bir tutuma sahip olduğu belirlenecektir. Çalışma bu yönü ile alana katkı sağlayacaktır. Ayrıca bu çalışma beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin bilimsel araştırmaya yönelik öz-yeterliklerinin belirlenerek TÜBİTAK Bilim Fuarlarıyla olan ilişkisine bakılması açısından önem arz etmektedir. İlgili literatür incelendiğinde beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin bilimsel araştırma öz-yeterlikleri ile TÜBİTAK bilim fuarlarına katılmaya yönelik tutum ve düşüncelerinin incelenmesine yönelik herhangi bir çalışmaya rastlanmamıştır. Araştırma bu yönüyle ilgili literatüre katkıda bulunacaktır.

1.4. SAYILTILAR

Bu araştırmanın sayıltıları şunlardır:

1. Bu çalışmanın evrenini Kars ilindeki ortaokul ve liselerde görev yapmakta olan beden eğitimi ve spor öğretmenleri oluşturmaktadır. Bu çalışma evreninde toplam 246 beden eğitimi ve spor öğretmeni bulunmaktadır. Bu çalışmada örneklem olarak çalışma evreninde görev yapan tüm öğretmenlere ulaşılmaya çalışılacaktır.
2. Öğretmenlerin kendilerine verilen veri toplama aracındaki soruların hepsini samimiyetle yanıtladıkları ve onlara ait kendi düşünceleri olduğu varsayılmıştır.

Yapılan bu çalışmada kullanılan veri toplama araçlarının ölçülen özellikleri değerlendirmede geçerli ve güvenilir olduğu sayıltılar arasındadır.

1.5. SINIRLILIKLAR

Bu araştırmanın sınırlılıkları şöyledir:

1. Bu araştırma 2021-2022 eğitim-öğretim yılları ile sınırlıdır.
2. Araştırma beden eğitimi ve spor dersi ile sınırlıdır.
3. Araştırmanın örneklemini Kars il merkezindeki ve ilçelerindeki beden eğitimi ve spor öğretmenleriyle sınırlıdır.
4. Bu çalışmada kullanılan veri toplama araçları Bilimsel Araştırmaya Yönelik Öz-Yeterlik Ölçeği, Proje Yarışmaları (TÜBİTAK Bilim Fuarları) Öğretmen Tutum Ölçeği, TÜBİTAK Bilim Fuarlarına Katılmaya Yönelik Görüşme Formu ile sınırlıdır.

1.6. TANIMLAR

Öz-Yeterlik: Öz-yeterlik kavramı, kişinin bir performansı sergilemesi için kendini hazır hissedip başarılı bir şekilde yapacak olmasına duyduğu güveni ile kişinin yetenekleri doğrultusunda “ne yapabilirim” sorusuna verdiği inanç olarak tanımlanabilir (Bandura, 1997, 1982; Aşkar ve Umay, 2001; Snyder ve Lopez, 2002: 278).

Tutum: Kişilere, olaylara, cisimlere ya da kuruluşlara karşı her daim olumlu ve olumsuz gibi davranış göstermemize neden olan değişmeyen bir inançtır (Öncül, 2000).

2. GENEL BİLGİLER

2.1. ÖZ-YETERLİK

Öz-yeterlik Albert Bandura tarafından geliştirilen sosyal-bilişsel kurama ve sosyal-bilişsel kuramın karşılıklı belirleyicilik ilkesine dayanmaktadır. Sosyal-bilişsel kuramın karşılıklı belirleyicilik ilkesine göre kişinin içinde bulunduğu ortamı ve kişinin davranışları karşılıklı olarak birbirine etki ederek kişinin bir sonraki davranışına zemin hazırlamaktadır (Bandura, 1986). Sosyal-bilişsel kuramın karşılıklı belirleyicilik ilkesine göre öz-yeterlik anahtar role sahip kişisel faktörlerdendir (Bandura, 1997). Öz-yeterlik, bireyin hayatındaki olayları takip edebilmesi için bilişsel, zihinsel, davranışsal ve güdüsel kaynakları istediği zaman uygulamaya geçirebileceğine olan inançtır. Böylece öz-yeterlik kişilerin gündelik hayat yaşantılarının üstesinden gelebilecek potansiyele sahip olduklarına duyulan genellenmiş bir inanç olarak ele alınmaya başlanmıştır (Demir, 2011:76). Öz-yeterlik, bireyin bir işi tam olarak yapması için gerekli yeteneğe sahip olduğuna duyduğu inançtır. Öz-yeterlik inancı kişinin tüm yaşamındaki davranışlarını etkiler (Kurbanoğlu, 2004). Öz-yeterlik inancı, başarı, değişim ve kişisel gelişim için kilit kaynaktır. Duygusal, karar verme, bilişsel ve motivasyonel süreçlerde etkilidir. (Cümle şöyle olabilir: Öz yeterlik; duygusal, bilişsel, motivasyonel süreçlerle karar verme süreçlerinde etkilidir.) Öz-yeterlik inancı, kişinin olumlu ya da olumsuz, iyimser ya da kötümser düşünmesini etkiler. Öz-yeterlik inancı bireyin isteklerini, düşüncelerini, hedeflerini zorlukla karşılaştığında kendini nasıl motive etmesi gerektiğindeki çabasını etkiler. Bu inanç bireyin geleceğe olan beklentisini şekillendirmesine yardımcı olur. Düşük öz-yeterlik inancına sahip bireyler zorlu hayat şartlarıyla karşılaştıklarında hemen pes edip, boşa uğraştıklarına inanıp başarmak için çabalamayı bırakırlar. Bu yüzden ki öz-yeterlik inancı tüm duygusal yaşamı etkileyip bireyi yönlendirir, olumlu ya da olumsuz karar verme noktasında bireyin seçimlerini etkiler (Gömleksiz ve Serhatlıoğlu, 2013). Öz-yeterlik inancı düşük kişilerde üstlerine düşen belli sorumlulukları yerine getirme sürecinde güçlü öz-yeterlik inancına sahip olan kişilere kıyasla stres, gerginlik, huzursuzluk ve er ya da geç memnuniyetsizlik duyguları ortaya çıkar (Yeşilyurt, 2013). Öz-yeterlik inancı aynı zamanda kişilerin hayatlarının herhangi bir aşamasında bir sorunla ya da güzel olmayan

bir durumla karşılaştıklarında bu sorun karşısında nasıl çaba sarf edeceklerini ve ne kadar süre bu problemle karşı karşıya kalabileceklerini de belirlemektedir. Olası bir zorluk karşısında kalan kişinin kendi yetenekleri konusunda kendine güveni tam yoksa bu kişi zorluk durumunu ortadan kaldırmak için emek vermeyerek çabalarını yavaşlatabilir ya da tamamen kendine olan güvensizliğini ortaya koyarak bu işten vazgeçebilir. Tam tersi yeteneklerine güveni tam olan, kendine güveni tam olan kişi zorluk karşısında daha çok emek harcayacak ve bu zorlu süreci çözmek için azimli ve kararlı davranacaktır (Bıkmaz, 2002). Öz-yeterlik inancı düşük olan bireyler, kendilerine verilen zor görevlerde korkak davranırlar ve bu verilen görevleri kendilerine birer kişisel tehdit olarak algırlar. Bu bireylerin istekleri, tutkuları ve seçtiği amaçlara ulaşmada hissettikleri görev sorumluluğu düşük düzeyde olmaktadır. Bu bireyler zor bir görevle yüz yüze kaldıkları zaman başarı elde etmekten çok kendi eksikliklerine, bu görev karşısında kalacakları engellere ve başarısızlığa takılıp kalmaktadırlar. Bu yüzden öz-yeterliği düşük bireylerin zorda kaldıkları zaman harcadıkları zaman en düşük seviyededir ve böyle bireyler çok çabuk vazgeçerler (Yaman ve diğerleri, 2003). Tam tersi öz-yeterliği yüksek olan, kendine güvenen insanlar; zorlu görevlerden kaçınmazlar. Verilen görevi üstesinde gelici bir tavırla, azimle ve istekle yapmaya çalışırlar. Hedeflerini kaybetmemek için büyük bir azimle çalışırlar ve duydukları sorumluluk duygusunu kaybetmezler. Görevlerine tam olarak odaklanırlar ve zorluklarla karşılaştıkları zaman taktiksel olarak düşünebilirler (Ritter ve diğerleri, 2001:177). Öğretmen öz-yeterlik inancı, öz-yeterlik kavramıyla ilişkili olan en önemli kavramlardan biridir. Öz-yeterlik inancı ile ilgili yapılan çalışmalar içerisinde en geniş alanı öğretmen öz-yeterliği oluşturmaktadır. Farklı bir söylemle öğretmen öz-yeterlik inancı, öğrencilerin davranışlarını etkileme kapasiteleri ya da öğretimlerini başarılı bir şekilde yapabilmeleri için yapması gereken davranışı yapabileceklerine olan inançları olarak da tanımlanmaktadır (Berkant ve Ekici 2007). Bu bakış açısıyla bakıldığında zaman öz-yeterlik inancının eğitim, öğretime ilişkin öğretmen davranışını anlayıp ileriye doğru gelişimine faydası olabileceği düşünülmektedir. Öz-yeterlik inancı tam olan öğretmenin, öğretmenlik mesleğinin olmazsa olmazı olan yapılması gereken yeterlikleri yerine getirebilecek, azimli, özverili, karşılaştığı tüm sorunlarla zamanında başa çıkabilen istekli öğretmenler yetiştirilmesi bakımından önemli bilgilerin ortaya çıkmasına katkı sağlamaktadır (Yılmaz ve Gürçay, 2011). Bu konu üzerinde yapılan çalışmalara

bakılınca, öğretmenlerin öz-yeterlilik inançlarının öğretmenin sınıfta uygulayacağı öğretim yöntem-teknikleriyle, sınıf yönetim becerileriyle, öğrencilerin başarılı olmaları için verilen emek harcanan çaba düzeyleriyle ilişkili olduğu görülmektedir (Gürol ve diğerleri, 2010). Öğretim kurumlarında öğrenme-öğretme ortamları oluşturma genel olarak öğretmen öz-yeterliliğine dayandırılmaktadır. Sınıf ortamı da büyük ölçüde öğretmenlerin öğretimsel öz-yeterliliklerine olan inançları tarafından belirlenmektedir (Bandura, 1993). Öz yeterliği yüksek olan öğretmenlerin diğer meslektaşlarına göre farklı oldukları ve bulundukları eğitim öğretim sürecinde dâhil oldukları konuları tam anlamıyla yürüttüklerini söylemek mümkündür (Kiremit, 2006). Öz-yeterlilik inancına sahip öğretmenlerin derslerinde kullandıkları öğretim yöntem ve tekniklerinin öğrenme zorluğu çeken öğrencide farklı dönütler sağladığı, bu dönütlerinde öğrenciler üzerinde başarıyı ve öğrencilerin motivasyonunu etkilediği görülmektedir (Özkan ve diğerleri, 2002; Türkmen, 2007). Öğretmenlerin öz-yeterliliklerine duyduğu inanç sayesinde sınıf içi ve sınıf dışı davranışlarıyla, farklı düşüncelere açık olmasıyla ve yeni bilgi öğretmeye istekli olup olumlu tutum sergilemesiyle de doğrudan bağlı olduğu ifade edilmektedir (Millî Eğitim Bakanlığı, 2017). Öz-yeterliliği düşük olan öğretmenlerin, öz-yeterlilik inancı yüksek olan öğretmenlere göre düşük akademik standartlara sahip oldukları görülmektedir. Bu öğretmenlerin istekleri nettir, bu öğretmenler eğitim öğretime yoğunlaşmaktadır ve öğrencilerin eğitim ve öğretimlerine daha çok odaklanmaktadır. Öz-yeterliliği yüksek öğretmenlerin sınıf ortamlarında güvenli, istekli öğrencileri girişimciliğe yönelttikleri, öğrencilerin kişisel ihtiyaçlarını dikkate aldıkları görülmektedir. (Balcı, 2013). Öz-yeterlilik algısı yüksek olan öğretmenlerin, yaşamları boyunca herhangi bir sorunla karşılaştıklarında amaçlarından vazgeçmeden problemle başa çıkabilmeleri ve başarısız olduklarında bile bu kararlılıklarından vazgeçmemeleri daha olasıdır. Öz-yeterliliği yüksek olan öğretmenlerin daha disiplinli, düzenli ve daha iyi programlanmış, öğretmen merkezli değil de öğrenci merkezli ve insancıl sınıf stratejileri kullanma yöneliminde oldukları belirtilmektedir. Öğretmenlerin öz-yeterlilik inançlarını güçlendirmenin direkt öğretmenin eğitim-öğretim kalitesinin düzenlenmesiyle alakalı olduğu, öğretmenin kişisel olarak da öğretmenlik mesleğini daha sağlıklı ve yüksek doyum gücüyle yapmasına imkân sağlayacağı ifade edilebilir (Kurt, 2012). Öğretmenlerin öğretimlerinde kullandıkları yöntem ve tekniklerin, öğrenmekte zorluk çeken öğrencilerde öğretmenin onlara geri dönüşü farklılık

gösterdiği için öğrencinin hem ders başarısını hem de motivasyonunu etkilediğini ortaya koymuştur. Bu yüzden öz-yeterliği yüksek olan öğretmenlerin, öğrencilerin motivasyonunu ve derse karşı olan başarılarını kontrol edebileceklerine inanılır (Korkut ve Babaoğlu, 2012). Bu söylemlerin yanı sıra öğretmenlerin öz-yeterlik algıları, öğretmenlikle ilgili olan düşünceleri, davranışları ve duygusal yönden davranışları belirleyici rol oynamaktadır (Demirel, 1993).

2.1.1. Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin Öz-Yeterliği

Beden eğitimi; bireyin fiziken, ruhen, zihnen ve bedenlen gelişimini sağlamak, günlük yaşama ve meslek hayatının tüm durumlarına hazırlamak, vatandaşlık duygularını, millî bilinç duygularını, hislerini güçlendirmek amacı ile yapılan metotlu ve düzenli aktivite çalışmalarının tamamıdır (Yalçın, 1995). Beden eğitimi öğretmeni ise bu özelliklerin hepsini düzenli bir şekilde öğrenciye aktaran kişidir. Öz-yeterlik duygusu, beden eğitimi öğretmeninde kilit noktayı oluşturmaktadır. Çünkü öğretmenin öz-yeterlik duygusu ne kadar yüksek düzeyde olursa öğretmen, öğretmenlik mesleğinde de o kadar başarılı ve kendine güvenen biri olacaktır. Beden eğitimi öğretmeni adaylarının alan ve öğretmenlik mesleğine olan öz-yeterlik inançlarının erken fark edilmesi, onların karşı tarafa kendilerini ve duygularını daha iyi ifade edebilmelerine, zamanla oluşan bilgi birikimlerinin farkına varmalarına olanak tanıyacak ve onların mesleki doyumlarına da etki edebilecektir (Akbal, 2016). Eğitim yönünden birbiriyle alakalı olan önemli sonuçların ortaya çıkmasında bütün sonuçların diğer bir sonucu etkilediği anlaşılan, çocukların fiziksel, eğitimsel, psikososyal gelişimlerinde ve çocukların eğitim öğretim hayatlarında önemli bir yeri bulunan kahraman kişiler öğretmenlerdir. Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin eğitim öğretim hayatı boyunca öğrencilerin hem motorsal, psikososyal hem de fiziksel ve eğitsel alanlarda bu öğretmenler önemli rol oynamaktadırlar. Bu süreçte büyük bir rol oynayan öğretmenlerin güvenip kendini her anlamda yeterli görmesi kaçınılmaz bir durumdur. Akademik öz- yeterliği yüksek bir inanca sahip olan öğretmenler kuşkusuz çocukların tüm özelliklerini geliştirmede daha aktif bir rol oynayacaklardır (Türkekul ve Sarıkabak, 2019). Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin ve adaylarının, üniversite eğitimleri boyunca yapması gereken akademik öz-yeterliklere sahip ödev ve sorumluluklar vardır. Ekonomik ilerlemeler,

gelişen teknolojik ilerlemeler ve sürekli artan rekabet ortamı sebebiyle eğitim öğretimin seviyesi ve kalitesi gün gün artmaktadır; bu durumun nedeni olarak bu alandaki öğretmen ve aday öğretmenlerin görevlerinin, sorumluluklarının artması olarak ele alınabilir (Yıldırım, 2015). Verilen görev ve sorumluluklarda başarı elde edilebilmesi bireylerin akademik öz-yeterlik inançları ve düzeyleri ile ilişkili olabilmektedir. Akademik öz-yeterlik düzeyleri düşük olmayan öğretmen adaylarının yetiştirilip kazandırılması hem beden eğitimi alanının gelişmesine hem de bu konuda eğitim veren üniversitelerin hedefine ulaşmasında büyük bir rol oynamaktadır. Günümüzde de eğitim kalitesinin büyük bir tartışma konusu olduğu beden eğitimi ve spor kavramının ve bu kavramın öneminin ülkemizde tam olarak idrak edilemediği farz edilerek bu konuda beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının ve öğretmenlerinin sahip olduğu akademik öz-yeterlik inancı düzeylerinin belirlenmesi önem arz etmektedir (Eroğlu ve Yıldırım, 2018).

2.1.2. Bilimsel Araştırma Öz-Yeterliği

Kişiler, merak ettikleri herhangi bir konuda veya akıllarında kalan bir konu hakkında bilgi edinmek amacıyla araştırma yaparlar. Bu yüzdendir ki kişi, aktif olarak doğrudan araştırma sürecinin içinde yer alır. Problemin belirlenmesi ile araştırma süreci başlar. Araştırma; sorunlara güvenilir, sağlıklı çözümler aramak amacı ile planlı ve programlı olarak düzenli sistemli süreçler çerçevesinde bilgilerin toplanması, bilgilerin analiz edilmesi, bilgilerin toplanıp bu bilgilerin yorumlanarak değerlendirilmesi, en son da rapor edilmesi sürecidir (Kaptan, 1995; Karasar, 2002). Kişilerin bilimsel araştırma yapabilmesi için öncelikle bilimsel anlayış ve tutumların kazanılması ve geliştirilip ilerletilmesi gerekir. Fakat bu durum beceri, bilgi ve tutumların bir araya gelip bütünleşerek sağlanması ile mümkündür (Saracaloğlu ve diğerleri, 2003). Değişen ve gelişen dünya ile birlikte insanların arz ve talepleri de değişmektedir ve bu istekleri karşılayabilecek insan gücünün geliştirilip eğitilmesi içinde eğitim hakkında yapılan bilimsel araştırma ve incelemelere büyük görevler düşmektedir (Çiltaş ve diğerleri, 2012). Değişen dünya ile birlikte artan ihtiyaçların karşılanabilmesi için yeni nesil öğrencilere eleştirel düşünme becerileri, araştırma-inceleme, problem çözme tekniklerinin kazandırılması için öncelikle öğretmenlerin kendilerinin bu yeterliklere

sahip olmaları büyük bir önem arz etmektedir (Saracaloğlu, 2008). Bu süreçte öğretmenlerin öğrencilerini bilimsel düşünmeye, bilimsel araştırma yöntemlerini kullanmaya, projeler üretmeye, analitik düşünmeye yönlendirebilmeleri için ilk başta kendilerinin bilimsel araştırma yöntem ve süreçlerini tam olarak bilmeleri ve bu süreçleri öğrenciler için daha verimli düzgün bir şekilde yürütmeleri gerekmektedir. Bu yüzdendir ki öğretmenlerin bilimsel araştırma inancına sahip olarak yetiştirilip geliştirilmesi gerekmektedir (Akçöltekin, 2019). Araştırmacı ruha sahip öğretmenler, kendi gelişimlerine, öğrencilerinin bireysel gelişimine ve araştırma yapma becerilerine katkı sağlar. Birey araştırma çalışmalarına aktif olarak katıldığı sürece araştırma becerisine sahip olur ve araştırma yeterliliği kazanmış olur. Araştırma etkinlikleri ile araştırma öz- yeterlikleri pekişmektedir, bu yüzdendir ki öğretmenler araştırma becerilerine yönelik yüksek öz-yeterlik algısına sahip olur (Kart ve Gelbal, 2014). Yapılan eğitim araştırma sonuçlarına göre öğretim aşamasında öğretmen uygulamalarının gelişmesi ve bilginin gelişmesi için öğretmenlerin bilimsel araştırma öz-yeterlikleri çok önemli ve gereklidir (Taşdemir ve Taşdemir, 2011). Üniversitelere ve öğrenim görülen alana göre araştırma becerilerine yönelik tutum ve öz-yeterlik değişmektedir (Büyüköztürk, 1996). Bu yönüyle de eğitim fakültesi öğrencilerinin başkasından bağımsız araştırma yapmaları, eleştirel düşünceleri, bilimsel araştırma yapabilmeleri onların mesleki gelişim süreçlerinde büyük bir öneme sahiptir. Araştırma yapabilme gelişmenin ve öğrenmenin temelidir (Taşdemir ve Taşdemir, 2011).

2.2. TUTUM

Tutumlar, kişilerin tavırlarının araştırılmasında tavrın tanımlayıcılarından biri olduğu için incelenmeye ve araştırılmaya değer görülmüştür. Tutumlar hem davranışlarımızı hem de toplumsal çevreye olan algılarımızı etkilemektedir. Tutum, bir bireye verilen ve onun anlam taşıyan psikolojik nesne ile alakalı düşünce, duygu ve davranışlarını sistemli bir şekilde meydana getiren bir eğilimdir (Kağıtçıbaşı, 1999). Tutumlar; insanlar, objeler ya da hadiseler ile ilgili kişinin olumlu veya olumsuz yaptığı değerlendirmelerdir. Tutumlar, kişinin bir konu hakkında ne düşündüğünü, ne hissettiğini açıklar. Tutum kavramı, davranışın araştırılıp incelenmesinde üzerinde durulan ana konulardan birisidir. Bunun sebebi de davranış ile tutum arasındaki ilişkidir

(Akt. Üstüner 2006). Tutum, olumsuzluklardan olumlulara doğru ilerleyen bir devamlılık çizgisi üzerinde bir olay, kişi veya nesne ile alakalı değerlendirmeleri barındıran ve birey, obje ve olaylar karşısında belli bir tertipte davranmaya alışık duruma gelmedir (Plotnik, 2009). Hayatımızda hayati tesirleri bulunan ve tavırlarımızı kanallandıran tutumları davranışsal, bilişsel, duygusal olarak üç başlıkta inceleyebiliriz. Davranışsal eğilimi, belirli bir tertip içerisinde tepki göstermelere hazırlık olarak tanımlayabiliriz. Bilişsel öge, tutum kavramına yönelik ilişkin doyum, bilgi ve inançlardan meydana gelir. Duygusal ögeler, inançlara bağlı olarak heyecansal hislerden oluşur (Kavas, 2013). Sergilediğimiz davranışlarımızın birçoğu gibi tutumlarımız da öğrenmeler aracılığı ile elde edilmiştir. Kişilerin davranışları, öğrenilmiş benlik özelliklerinin bir kısmıdır. Tutumların davranışlar üzerinde, davranışların da tutumlar üzerinde açıkça etkileri görülmektedir. Bu sebeple çoğu zaman tutumlardan davranışlar hakkında yorum yapılabilir (Akt. Kavas, 2013). Tutumlar, doğrudan gözlenebilen davranışlar değil, kişinin davranışına yönelik hazırlayıcı bir eğilim olduğu için gözle görülmez. Tutum gözlenebilir davranışlara neden olduğundan davranışların gözlenebilmesi sonucunda tutum hakkında yorum yapılabilir. (Peker, 2008). Tutumlar kısa süreli değil uzun süreli dirler. Bundan dolayı kısa süreli bireyin göstermiş olduğu bazı eğilimleri bireyin tutumu olarak değerlendirmemeliyiz. Bireyin gösterdiği bu eğilimlerin tutum sayılabilmesi için kişinin göstermiş olduğu hareketi uzunca bir süre sergilemesi gerekmektedir (Cüceloğlu, 1992). Öğretmenlik mesleğini yapacak olan kişilerin öğretmenlik mesleğinin gerekliliklerini daha verimli bir şekilde yerine getirebilmelerinin şartlarından birisi de öğretmenlik mesleğine özgü sergiledikleri tutumlarının olumlu olmasıdır. Eğitim fakültesi programlarında öğrenim gören öğretmen adaylarının da mesleğe karşı tutumlarının belirlenmesi, bu öğretmen adaylarının bu süreçte hangi tutumların kazandırılacağı hakkında bilgi verecektir (Üstüner, 2006).

2.2.1. TÜBİTAK Bilim Fuarlarına Yönelik Tutum

TÜBİTAK Bilim Fuarları, öğrencilere ait çalışmaları aileleri, arkadaşları, öğretmenleri, bilim adamları ve toplumda yer alan diğer bireylerle yaşadıkları ve paylaştıkları tecrübelerle alakalı düşüncelerde bulundukları bir bilim şenliği alanıdır. Bu TÜBİTAK

Bilim Fuarları öğrencilerin öğretim yöntemleri ve bilimsel araştırma kullanmalarına yardımcı olarak ilgili derslerin amaçlarına varmalarına vesile olan, bilim adamlarının çalışma tekniklerini idrak etmelerini, derste öğrendikleri teorik bilgileri aktarabilecekleri öğrenme ortamını hazırlamayı ve öğrencilerde bilimsel düşüncüyü ilerleterek öğrencilerin bilimsel yöntemleri ve araştırmaları kullanmalarını teşvik edici çalışmaları amaçlamaktadır (Akt. Çetinkaya, 2020). Akademik başarıda olması gerektiği gibi öğrenme çıktılarında da gelişim ve ilerleme elde etmenin yöntemi, öğrencilerin derslere karşı tutumlarını olumlu bir seviyede artmasını sağlayacak öğretme-öğrenme ortamlarını ve süreçlerini meydana getirerek aktifleştirmektir. Tüm bunların oluşmasında hiç kuşkusuz bilim-proje fuarlarının, bilim şenliklerinin (sosyal bilimler şenlikleri, fen, matematik vb.), buluş şenliklerinin ve proje yarışmalarının da yer aldığı etkinlikler, fuarlar büyük bir öneme sahiptir. Bilim fuarları öğrencilerin derslerine karşı tutumlarını olumlu doğrultuda geliştirerek öğrenme çıktılarına yönelik gelişim sağlayabilecekleri bilimsel bir faaliyettir (Yıldırım, 2016). Bilimsel projelerin sergilendiği TÜBİTAK 4006 Bilim Şenliklerinde öğrencilerin yer almaları onların tutumuna ve motivasyonuna olumlu yansıyacaktır. Bilim fuarları ile alakalı literatür incelendiğinde bilim şenliklerinin öğrencilerin bilime yönelik istendik tutumlar geliştirip sergilemelerinde etkili olduğu görülmüştür (Şahin, 2012). Öğrencilerin bilime karşı tutum ve ilgilerinin ele alındığı bir araştırmada bilim fuarlarının bitiminde öğrencilere verilen ödüllerin katılım derecesine ve bunların tesirlerine bakıldığında ödül alamayan öğrencilerin başarılarının araştırmaların sonunda daha fazla etkisi olduğu görülmüştür. Bilim fuarları ve şenlikleri öğrencilerin ilgili alana yönelik tutumlarını ve başarılarını olumlu yönde etkilemektedir (Akt. Özdemir ve Babaoğlu, 2019).

2.3. İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

2.3.1. Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin Bilimsel Araştırma Öz-Yeterliliğine Yönelik Yapılan Araştırmalar

Akçöltekin ve Akbulut (2020) yaptıkları çalışmada Ardahan’da Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği ve Spor Yöneticiliği bölümlerinde öğrenim gören öğrencilerle çalışmıştır. Yaptıkları bu araştırmanın örneklemini Ardahan Üniversitesinde öğrenim gören Spor

Yöneticiliği bölümünde ve Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği bölümlerindeki 278 üniversite öğrencisi oluşturmaktadır. Öğrencilerin bilimsel araştırma öz-yeterlilikleri demografik değişkenler açısından incelenmiştir. Bu çalışmada öğrencilerin sınıf düzeyleri ile bilimsel araştırma öz-yeterlilikleri arasındaki ilişki incelendiğinde 1 ve 3. sınıf üniversite öğrencileri arasında anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir. Bu farkında 3. sınıf öğrencilerin yararına olduğu sonucuna varılmıştır. Bu anlamlı farkın bulunmasında 3. sınıf öğrencilerin 3. sınıfta bilimsel araştırma yöntemleri dersi almış olmalarını etkisi olduğu düşünülmektedir. Öğrencilerin okudukları bölüm ve branşlarının bireysel spor veya takım sporu olmasında kaynaklı olarak bilimsel araştırma öz yeterlilikleri arasında istatistiki açıdan bakıldığında anlamlı bir fark olmadığı sonucuna varılmıştır.

Altuntaş ve diğerleri (2016) yaptıkları bu çalışmanın amacını şöyle açıklamışlardır Bartın Üniversitesinde öğrenim görmekte olan beden eğitimi öğretmeni adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları ile öz-yeterlilikleri arasındaki ilişkinin incelenip bu konu çerçevesi içinde tartışılmasıdır. Araştırmanın örneklemini ise Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği bölümünde öğrenim gören gönüllü 217 öğrenciden oluşmaktadır. Yapılan bu çalışmada örneklem grubunun öz-yeterlilikleri ile öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları arasında herhangi bir ilişkinin bulunmadığı görülmüştür. İlgili literatür taraması yapıldığında bu konuda yeteri kadar çalışma yapılmadığı görülmüştür. Bu çalışma bu yönü ile alana ve araştırmacılara katkı sağlayacaktır.

2.3.2. TÜBİTAK Bilim Fuarlarına Katılmaya Yönelik Yapılan Çalışmalar

Özdemir ve Babaoğlu (2019) tarafından ele alınan bu araştırmanın yapılma amacı ortaokul öğrencilerinin fen bilimleri dersine ve bilimsel süreç becerilerine yönelik tutumlarının incelenmesidir. Yapılan bu araştırmanın örneklemini, Kahramanmaraş'ın Dulkadiroğlu ilçesindeki rastgele seçilen bir ortaokuldan toplamda 10 tane olan altıncı sınıf öğrencisi oluşturmaktadır. Seçilen bu 10 tane öğrencinin daha önce TÜBİTAK tarafından düzenlenen 4006 Bilim Fuarlarına katılmış olmalarına dikkat edilmiştir. Araştırmanın veri analiz sonucuna göre öğrencilerin bilim fuarları, fen bilimleri dersine yönelik tutumları ve bilimsel süreç becerileri arasında pozitif bir ilişki bulunduğu bulgusuna varılmıştır. Araştırmanın bulguları doğrultusunda TÜBİTAK 4006 Bilim

Fuarlarının etkili bir fen bilimleri eğitimin gerçekleştirilmesi için olması gerektiği sonucuna ulaşılmıştır. Çağan ve diğerleri (2020), yaptıkları çalışmada TÜBİTAK Bilim Fuarı'nda görev alan öğrencilerin fizik dersine yönelik tutumlarını araştırmayı amaçlamıştır. Ölçek fen lisesinde öğrenim gören 92 öğrenciye uygulanmıştır, uygulanma şekli ise TÜBİTAK Bilim Fuarı ile ilgili çalışmalar başlamadan dört ay önce ve bilim fuarlarından bir hafta sonra şeklinde uygulanmıştır. Bu çalışmanın örneklemini toplamda 92 öğrenci oluşturmaktadır; bunların 33 tanesi kadın, 59 tanesi erkek öğrenciden oluşmaktadır. Bu çalışmanın sonucunda öğrencilerin tutumlarında olumlu açıdan bir değişim olmasına rağmen anlamlı bulunmamıştır. Cinsiyet değişkenine yönelik bakıldığında kız öğrenciler lehine önem, sınıf düzeyi değişkeni açısından ise önem ve ilgi boyutlarında üst sınıfların lehine bir farklılık olduğu belirlenmiştir.

Keskin (2019) tarafından yapılan araştırmada TÜBİTAK Bilim Fuarlarının ortaokul öğrencilerinin bilimsel süreç becerilerine, fen dersine karşı motivasyon düzeylerine ve fen bilimlerine karşı kaygı düzeylerine etkisini belirlemeyi amaçlanmıştır. Keskin (2019) tarafından yapılan çalışmanın örneklemini 88 ortaokul öğrencisi oluşturmaktadır. Bunların 44 tanesi deney grubunu ve 44 tanesi ise kontrol grubunu oluşturmaktadır. Çalışmanın sonucuna göre yapılan bilim fuarlarının, bilim şenliklerinin öğrencilerin bilimsel süreç becerilerinin gelişmesine katkı sağladığını, öğrencilerin fen dersine karşı motivasyon düzeylerini olumlu yönde artırırken fen dersindeki kaygı düzeylerinin ise düşmesini sağladığı söylenebilir.

Çetinkaya (2020), tarafından yapılan bu çalışmada ortaokul öğrencilerinin fenne yönelik tutumlarına bilim fuarlarına katılımın etkisini incelemeyi amaçlamıştır. TÜBİTAK 4006 Bilim Fuarları Destekleme Programı kapsamında farklı seviyedeki sınıflarda öğrenim gören toplamda 32 ortaokul öğrencisi ile gerçekleştirilmiştir. 12 haftalık bir süre ile yapılan araştırma sonucunda cinsiyet değişkeninin fenne yönelik tutum üzerinde etkisi olmadığı belirlenmiştir. Benzer şekilde sınıf değişkeninin fenne yönelik tutumda anlamlı bir farklılık göstermediği de belirlenmiştir.

Kural ve Nakiboğlu (2020), yaptıkları araştırmada TÜBİTAK 4006 Bilim Fuarı Programlarına yürütücü ya da danışman olarak katılmış tecrübeli kimya öğretmenlerinin bu fuarlara yönelik bakış açılarının ortaya çıkarılması amaçlamıştır. Örneklem 20 kimya öğretmeninden oluşmaktadır. Tipik durum örnekleme yöntemiyle seçilmiştir. Elde

edilen sonuca göre kimya öğretmenlerinin öğrencilerin bilgiyi daha pratik ve kolay yollarını öğrenmesi için bilim fuarlarını olumlu olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Torun ve Akpınar (2021), sosyal bilgiler öğretmenleriyle yapmış oldukları çalışmada öğretmenlerin TÜBİTAK 4006 proje süreçlerine dair görüşlerini ve karşılaştıkları sorunları ve bu sorunlara yönelik önerdikleri çözümleri belirlemek amaçlanmıştır. Çalışmanın örneklemini toplamda 30 sosyal bilgiler öğretmeni oluşturmaktadır. Bunların 11'i kadın, 19'u erkek öğretmendir. Çalışmanın sonucuna göre TÜBİTAK 4006 projelerinde sosyal bilimler konusunun daha fazla artırılması gerektiğinin, öğretmenleri bu tarz projelere teşvik edici çalışmaların yaygınlaştırılıp artırılmasının önemi üzerinde durulmuştur.

Çetinkaya ve Ayartepe (2020) tarafından yapılan çalışmanın amacı, TÜBİTAK 4006 Bilim Fuarlarında görev almış öğretmenlerin görüşlerinin ortaya konulmasıdır. Çalışmanın örneklemini gönüllü katılım sağlayan toplamda 32 öğretmen oluşturmaktadır. Çalışma sonucuna göre proje fikirlerinin sahibi öğretmen ve öğrencilerin olduğu, projelerin öğrenciler için faydalı olduğu, öğretmenlerin çoğunun fuarlara karşı olumlu düşündükleri sonucuna varılmıştır.

Avcı ve Özenir (2018) tarafından ele alınan bu çalışma Mersin'de TÜBİTAK 4006 Bilim Fuarları sürecine katılım sağlayan tüm okulların TÜBİTAK proje yürütücüleri ile gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın amacı TÜBİTAK bilim fuarı sürecini proje yürütücüsü olarak görev alan öğretmenlerin gözünden incelemektir. Araştırmanın örneklemini Mersin'de proje yürütücülüğü yapan toplamda 301 öğretmenden 214 'ü oluşturmaktadır. Çalışma 2014-2015 eğitim-öğretim yılını kapsamaktadır. Araştırma sonucuna göre proje yürütücüleri, fuarların okula büyük katkı sağladığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tortop (2013), çalışmasında ülkemizde ilköğretim seviyesinde yapılan “Bu Benim Eserim” proje yarışmasına yönelik öğretmen, öğrenci ve yöneticilerin görüşlerinin ortaya çıkarılmasını hedeflemektedir. İç içe geçmiş tek durum deseninin kullanıldığı bu çalışmanın durumunu “Bu Benim Eserim” adlı bilim şenliği oluşturmuştur. Yapılan bu çalışmanın durum içindeki yer alan alt analiz birimlerini danışman öğretmenler, bilim şenliğine katılan öğrenciler ve okullarındaki yöneticiler oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini, amaçlı örneklem tekniklerinden olan ölçüt örnekleme esas alınarak oluşturulmuştur. Bu çalışmada veri toplama aracı olarak gözlem, görüşme ve doküman

analizi teknikleri kullanılmıştır. Bu çalışmanın sonucunda fen bilimleri projelerinde ele alınan konuların niteliksel olarak incelenmesi sonucunda öğrencilerin verileri analiz edebilmesi konusunda, literatür taraması konusunda ve bilimsel araştırma yöntemi kullanma konusunda eksikliklerinin olduğu sonucuna varılmıştır. Bu yüzdendir ki bilim şenliklerinin istenilen amaca ulaşabilmesi için büyük görev üstlerine düşen öğretmenlerin bu konularda daha çok önem vermesi gerekmektedir.

Yıldırım (2017), çalışmasında TÜBİTAK bilim şenliklerinin ortaokul 6. sınıf öğrencilerinin problem çözme seviyelerine tesirlerini araştırmayı amaçlamıştır. Yapılan bu çalışmada 3 metot kullanılmıştır. Bunlar yarı deneysel yöntem, kontrol ve deney gruplu deneysel desendir. Çalışma 2014-2015 eğitim-öğretim yılının ikinci döneminde ortaokul 6. sınıf öğrencilerine uygulanmış olup araştırmanın toplam süresi 15 haftayı bulmuştur. Verilerde yer alan bilgilerin elde edilmesinde “Problem Çözme Beceri Ölçeği” kullanılmıştır. Çalışmanın sonucuna bakıldığında deney grubunda yer alan öğrencilerin problem çözme beceri seviyelerinin anlamlı düzeyde arttığı tespit edilmiştir. Araştırmanın süresi bittikten üç ay sonra da bu artışın korunduğu görülmektedir. Yapılan bu çalışmaya göre ülkemizde yer alan tüm okullarda TÜBİTAK bilim şenlikleri, TÜBİTAK bilim fuarları gibi aktivitelerin yaygınlaştırılması ve öğrencilerin bu tür etkinliklere katılım sağlamalarının öğrenciler açısından birçok faydası olacaktır.

Gülgün ve diğerleri (2019), çalışmalarında bilim şenliklerine yönelik atölye liderlerinin ve öğrencilerin görüşlerinin belirlenmesini amaçlamışlardır. Bu çalışmada 2018-2019 eğitim-öğretim yılları arasında Kastamonu ilinde yapılan TÜBİTAK 4007 Bilim Şenliği projesini öğrenciler ve atölye liderlerinin görüşleri doğrultusunda değerlendirmişlerdir. Tarama yönteminin kullanıldığı bu çalışmada veri toplama aracı olarak katılımcı değerlendirme ölçeği ve organizasyon değerlendirme ölçeği kullanılmıştır. Araştırmanın örneklem grubunu bilim şenliğinde görev yapan 50 atölye lideri ve şenliği ziyaret eden 1200 ilkökul, ortaokul öğrencisi oluşturmaktadır. Bu doğrultuda ortaya çıkan veriler betimsel analiz yöntemiyle değerlendirilmiştir. Bu çalışmanın sonucunda atölye liderlerinin, ilkökul ve ortaokul öğrencilerinin fazlasıyla memnuniyet duydukları ve böyle projelerin tekrarlanması konusunda görüşlerini dile getirdikleri belirlenmiştir.

Sülün ve diğerleri (2009) yaptıkları çalışmada proje yarışmasının öğrencilerin Fen ve Teknoloji dersine yönelik tutumları üzerine etkileri araştırılmıştır. Bu 16 maddeden

oluşan bir anket uygulanmıştır. Ayrıca 1 tane yapılandırılmış ve 4 tane de açık uçlu olmak üzere toplamda 5 soru daha sorulmuştur. Çalışmadan elde edilen sonuçlara göre 6. sınıf öğrencilerinin fen ve teknoloji dersine ilişkin tutumlarının 7 ve 8. sınıf öğrencilerine göre daha yüksek seviyede olduğu belirlenmiştir. Fakat bu farkın anlamlı olmadığı belirtilmiştir. Ayrıca proje çalışmalarına katılan kız öğrencilerin fen ve teknoloji dersine ilişkin tutumlarının erkeklere göre daha yüksek olduğu gözlenmiştir. Öğretmenlerin görüşlerine bakıldığında bilim fuarları, şenlikler veya proje yarışmalarına katılan öğrencilerin fen ve teknoloji dersine karşı daha çok ilgi duydukları, pozitif yönde bir tutum sergiledikleri ifade edilmiştir.

Akçöltekin ve Akçöltekin (2017) yaptıkları çalışmada ilkökul ve ortaokul öğretmenlerine proje hazırlama süreci ve bilimsel araştırma yöntemleri ile ilgili eğitim vererek öğretmenlerin düzenlenen proje yarışmaları konusunda ve bilimsel araştırmalar konusunda olumlu bir tutum sergilemelerini amaçlamıştır. Araştırmada tek grup ön test-son test deneme öncesi modeli kullanılmıştır. Bu çalışmanın sonunda 8 saatlik uygulama çalışması sonucuna göre öğretmenlerin proje yarışmalarına ve bilimsel araştırmalara yönelik tutumlarında pozitif bir fark olduğu belirlenmiştir. Ayrıca kadın öğretmenlerin çalışma sonucunda bilimsel araştırmaya yönelik tutumları artmıştır. Yüksek lisans düzeyinde eğitime sahip öğretmenlerin ise lisans düzeyinde eğitim seviyesine sahip öğretmenlere göre bilimsel araştırmalara yönelik daha pozitif bir tutum içerisinde olduğu saptanmıştır. Yapılan araştırmanın uygulama sonucuna göre lisans öğretmenlerinin de tutumlarının pozitif yönde geliştiği sonucuna varılmıştır.

Okuyucu (2019), yaptığı çalışmada öğretmen ve öğrencilerin TÜBİTAK bilim fuarlarına yönelik görüşlerini belirlemeye çalışmıştır. Çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden biri olan durum çalışma modeli kullanılmıştır. Çalışmanın örnekleminde bilim fuarı düzenlemiş bir okulun 15 danışman öğretmeni ve 15 öğrencisi oluşturmaktadır. Çalışmada yarı yapılandırılmış görüşme formu veri toplama aracı olarak kullanılmıştır. Verilerin analizinde ise içerik analizi yönteminden yararlanılmıştır. Çalışmanın sonucuna bakıldığında danışman öğretmenler ve öğrencilerin 4006-TÜBİTAK Bilim Fuarı'na yönelik olumlu düşüncelere sahip oldukları görülmektedir.

Akçöltekin (2014), Ardahan İlinde yaptığı çalışmada TÜBİTAK proje yarışmalarına neden proje çıkarılmadığını ve öğrencilerin araştırma kaygılarını incelemiş ve

sosyodemografik değişkenler açısından değerlendirmiştir. Çalışma sonucunda ulaşılan bulguların sonuçlarına göre sınıf düzeyleri, öğrencilerin araştırma ve merak ettikleri, kaygıları ile cinsiyetleri konuları, araştırma alışkanlıkları arasında anlamlı bir farklılık bulunduğu sonucuna ulaşılmıştır. Ancak öğrencilerin araştırma yapmayı istedikleri zaman gerekli kaynaklara ulaşamama, öğrencilerin öğretmenlerinden gereken desteği ve ilgiyi görememesi, öğretmenleri tarafından yapılan proje yarışmaları olsun araştırmalar olsun hiç birinde yönlendirme görememe değişkenleri ve öğrencilerin araştırma endişeleri arasında anlamlı bir fark bulunmadığı belirlenmiştir.

Akçöltekin ve Engin (2019), çalışmalarında lise öğretmenlerinin proje yarışmalarına danışman olarak katılmaya yönelik öz yeterlilik düzeylerini incelemiş ve öz yeterlilik düzeylerini demografik değişkenler açısından değerlendirmiştir. Araştırmanın örneklemini 328 tane branşları farklı olan lise öğretmeni oluşturmaktadır. Veri sonuçları ele alındığında öğretmenlerin proje yarışmalarına danışman olarak katılmaya yönelik öz yeterlilik düzeylerinin yüksek olduğu, cinsiyet değişkenine yönelik öğretmenlerin öz yeterlilikleri arasında anlamlı bir fark bulunmadığı, bilimsel araştırma yöntemleri dersi alan öğretmenlerin bilimsel araştırma yöntemleri dersi almayan öğretmenlere göre öz yeterlilik düzeylerinin daha yüksek olduğu, şehirde görev yapan öğretmenlerin kasaba ve ilçelerde görev yapan öğretmenlere göre daha yüksek bir öz yeterliliğe sahip olduğu, lisansüstü eğitime sahip öğretmenlerin lisans düzeyinde eğitime sahip öğretmenlere göre ise öz yeterlilik düzeylerinin daha yüksek oldukları belirlenmiştir.

Başar ve diğerleri (2018) yaptıkları çalışmada bilim şenliklerine yönelik öğrenci, öğretmen ve velilerin görüşleri incelenmiştir. Bu çalışmada karma araştırma yöntemin birleştirme deseni kullanılmıştır. Çalışmanın grubunu bilim şenliğine katılan öğrenci, veli ve öğretmenler oluşturmuştur. Çalışmanın her bir boyutunda erkek katılımcılar lehine sonuçlar elde edilmiştir. Ayrıca veli ve öğretmenler, öğrencilere göre bilim şenliği etkinliklerine daha olumlu bakmaktadırlar. Katılımcıların yaşları arttıkça bilim şenliğine yaklaşımları da pozitif olarak artmaktadır. Veli katılımcılar günlük yaşamda kullanılabilen etkinliklere ilgi duyarken öğrenci katılımcılar teknolojik araçlara ilgi duymuştur. Katılımcıların TÜBİTAK algısı bilimsellik, proje, yenilikçilik, TÜBİTAK bilim şenliğinin katılımcılarda bilimsel düşünme, farkındalık, gözlem, gibi olumlu bilimsel tutum geliştirdiği tespit edilmiştir.

Yapılan tüm bu çalışmalar incelendiğinde beden eğitimi ve spor öğretmenleriyle bilimsel araştırma öz-yeterliği üzerine yapılan çalışmaların bulunduğu fakat TÜBİTAK bilim şenlikleri üzerine yapılan çalışmaların beden eğitimi ve spor dersi dışında başka alanlarda yapıldığı görülmektedir. Bu çalışmada beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin hem bilimsel araştırma öz-yeterlikleri hem de bilim şenliklerine katılmaya yönelik tutumları incelenmiştir. Çalışma bu yönüyle araştırmacılara ve alana katkı sağlayacaktır.

3. YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeli, evren ve örneklem, veri toplama araçları, veri analizi, geçerlilik ve güvenirlik çalışmaları yer almaktadır.

3.1. ARAŞTIRMA MODELİ

Bu çalışmada tarama modeli kullanılmıştır. Çalışmanın verileri hem nicel hem de nitel veri toplama teknikleri kullanılarak elde edilmiştir. Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin bilimsel araştırmaya yönelik öz-yeterlikleri ve TÜBİTAK Bilim Fuarlarına katılmaya yönelik tutumlarının incelenmesinde nicel araştırma teknikleri kullanılmıştır. Öğretmenlerinin TÜBİTAK Bilim Fuarlarına katılmaya yönelik düşüncelerinin belirlenmesinde ise nitel veriler toplanarak değerlendirilmiştir.

3.2. EVREN VE ÖRNEKLEM

Bu çalışmanın evrenini Kars ilindeki ortaokul ve liselerde görev yapmakta olan beden eğitimi ve spor öğretmenleri oluşturmaktadır. Bu çalışma evreninde toplam 246 beden eğitimi ve spor öğretmeni bulunmaktadır. Bu çalışmada örneklem olarak çalışma evreninde görev yapan 52 beden eğitimi ve spor öğretmenine ulaşılmıştır. Bunların 21'i kadın 31'i de erkek öğretmendir.

Arlı ve Nazik (2001), betimsel araştırmalarda büyük örneklemelerde minimum %10, küçük evrenlerde ise minimum %20 örneklem büyüklüğüne ulaşılması gerektiğini belirtmektedir. Bu çalışmada evrenin %20'nin üzerinde bir örneklem büyüklüğüne ulaşılmıştır.

3.3. VERİ TOPLAMA ARAÇLARI

Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin bilimsel araştırma öz-yeterlikleri ile TÜBİTAK Bilim Fuarlarına katılmaya yönelik tutum ve düşüncelerinin incelenmesi amacıyla iki farklı ölçek ve bir tane görüşme formu uygulanmıştır.

Araştırmanın amacına yönelik kullanılan veri toplama araçları aşağıda verilmiştir:

1. Bilimsel Araştırmaya Yönelik Öz-Yeterlik Ölçeği
2. Proje Yarışmaları (TÜBİTAK Bilim Fuarları) Öğretmen Tutum Ölçeği
3. TÜBİTAK Bilim Fuarlarına Katılmaya Yönelik Görüşme Formu

3.3.1. Bilimsel Araştırmaya Yönelik Öz-Yeterlik Ölçeği

Çalışmada kullanılan Bilimsel Araştırmaya Yönelik Öz-Yeterlik Ölçeği, öğretmenlerin bilimsel araştırmaya yönelik öz-yeterlik düzeylerini belirlemek amacıyla Akçöltekin (2019) tarafından geliştirilmiştir. Akçöltekin (2019) tarafından yapılan analizlere göre güvenirlik analizi, birinci ve ikinci düzey doğrulayıcı faktör analizi ve açımlayıcı faktör analizi sonuçlarına göre ölçeğin yüksek geçerlik ve güvenirliğe sahip olduğu belirlenmiştir. Ölçek 5’li likert yapıda ve 6 alt boyuttan oluşmaktadır. Ölçeğin alt boyutları; raporlaştırma (7 madde), veri analizi (6 madde), literatür tarama (7 madde), yöntem (6 madde), hipotezleri belirleme (5 madde) ve problemi tanımla (6 madde) şeklindedir. Bu çalışmada Bilimsel Araştırmaya Yönelik Öz-Yeterlik Ölçeği tek boyut şeklinde kullanılmıştır. Yani öğretmenlerin bilimsel araştırmaya yönelik öz-yeterlik puanları ortalaması hesaplanmıştır. Ölçeğin geliştirme çalışmasını yapan Akçöltekin (2006), ölçekten öğretmenlerin bilimsel araştırmaya yönelik öz yeterlilik algıları hususunda bir yargıya varılabileceğini yani öğretmenlerin öz-yeterlik ortalamalarının hesaplanabileceğini belirtmiştir. Ölçeğin geneli için Cronbach alpha güvenirlik katsayısı 0,95’dir. Ölçek uyum indeksleri de şunlardır: GFI (0.77), CFI (0.97), NFI (0.95), RMSEA (0.073), CFI (0.97), AGFI (0.73), SRMR (0.062).

3.3.2. Proje Yarışmaları (TÜBİTAK Bilim Fuarları) Öğretmen Tutum Ölçeği

“Proje Yarışmaları Öğretmen Tutum Ölçeği” Tortop (2013) tarafından geliştirilmiştir. Ölçek 5’li likert tipinde toplam 19 madde ve 5 faktörden oluşan bir ölçektir. Proje Yarışmaları Tutum Ölçeği, beden eğitimi ve spor öğretmenlerine uyarlanarak çalışmada kullanılmıştır. Ölçek alt boyutları; öğrenci gelişimi (6 madde), eğitimin önemi (5 madde), değerlendirme (3 madde), olumsuz davranış (2 madde) ve mentorluktur (3 madde). Bu çalışmada öğretmenler için proje yarışmaları tutum ortalama puanları

hesaplanmıştır. Ölçekten alınabilecek en düşük puan 19, en yüksek puan ise 95 olarak belirlenmiştir. Ölçek genelinde Cronbach alpha güvenirlik katsayısı 0.87'dir

3.3.3. TÜBİTAK Bilim Fuarlarına Katılmaya Yönelik Görüşme Formu

Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin TÜBİTAK Bilim Fuarlarına katılmaya yönelik düşüncelerini belirlemek amacıyla araştırmacı tarafından hazırlanan dört adet açık uçlu sorudan oluşan yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Görüşme formu geliştirilirken 2 tane alan uzmanının görüşleri alınmıştır. Bu doğrultuda gerekli düzenlemeler yapılarak 2 tane beden eğitimi ve spor öğretmenine anket formu uygulanmıştır. Bu şekilde formun anlaşılabilir olup olmadığı belirlenmeye çalışılmıştır. Son hâli verilen görüşme formu, çalışmanın örneklemini oluşturan beden eğitimi ve spor öğretmenlerine uygulanmıştır.

3.4. VERİLERİN ANALİZİ

Bu araştırmada hem nitel hem nicel veriler toplanmıştır. Nicel veriler Bilimsel Araştırmaya Yönelik Öz-yeterlik Ölçeği, Proje Yarışmaları (TÜBİTAK Bilim Fuarları) Öğretmen Tutum Ölçekleriyle elde edilmiştir. Ölçeklerden elde edilen verilerin öncelikle normallik dağılımına bakılmış ve verilerin normal dağılım gösterdiği belirlenmiştir. Ölçeklerin Skewness ve Kurtosis değerleri +2 ve -2 arasındadır. Çalışmanın alt problemleri doğrultusunda betimsel istatistikler hesaplanmış, bağımsız gruplar t testi ve korelasyon analizi yapılmıştır. Ayrıca çalışmanın nitel verileri TÜBİTAK Bilim Fuarlarına katılmaya yönelik görüşme formu ile elde edilmiştir. Nitel verilerin analizinde içerik analizi kullanılmıştır. Bu şekilde elde edilen nitel veriler nicel veriler hâline çevrilerek yüzde ve frekans olarak tablolastırılmıştır.

4. BULGULAR

Araştırmanın bu bölümünde çalışmanın amacı doğrultusunda “Bilimsel Araştırmaya Yönelik Öz-Yeterlik Ölçeği:” , “Proje Yarışmaları (TÜBİTAK Bilim Fuarları) Öğretmen Tutum Ölçeği” ve “TÜBİTAK Bilim Fuarlarına Katılmaya Yönelik Görüşme Formu” İle ilgili elde edilen verilere yönelik bulgular ve bulgularla ilgili yorumlar yer almaktadır.

4.1. ÇALIŞMANIN BİRİNCİ ALT PROBLEMİNE AİT BULGULAR

“Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin bilimsel araştırmaya yönelik öz-yeterlikleri ne düzeydedir?” şeklinde belirtilmiş olan birinci alt problemi sınamak amacıyla bilimsel araştırma öz yeterlilik ölçeğinden elde edilen betimsel istatistiklere bakılmıştır.

Analiz öncesinde dağılımın normal dağılım gösterip göstermediğini test etmek amacı ile ölçeğin normallik değerlerine bakılmıştır. Skewness ve kurtosis değerlerinin +2 ile -2 arasında olduğu belirlenmiştir. Dolayısıyla veriler normal dağılım göstermektedir. Çalışmada kullanılan bilimsel araştırma öz yeterlilik ölçeğine ait ortalama ve standart sapma değerleri tablo Tablo 4.1.’de belirtilmiştir.

Tablo 4. 1. Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin bilimsel araştırmaya yönelik öz-yeterlik düzeyleri

	<i>N</i>	$\bar{X}$	<i>S</i>
Öz-yeterlik	52	3.972	.779

Tablo 4.1.’de görülmektedir ki bilimsel araştırmaya yönelik öz-yeterlik ölçeği 52 beden eğitimi ve spor öğretmenine uygulanmıştır. Tabloya göre öğretmenlerin bilimsel araştırma öz-yeterlik düzeyleri 3.972 şeklinde hesaplanmıştır. Ölçekten elde edilen bu ortalama değerin hesaplanması için puan aralığı hesaplanmıştır. Ölçek 5’li likert yapıda eşit aralıklı olduğundan dolayı puan aralığı = (En yüksek değer-En düşük değer)/5 formülü kullanılarak 0.80 olarak hesaplanmıştır. Bu aralığa göre elde edilen aritmetik ortalama şu aralıklara göre değerlendirilmiştir

4.21-5.00 olan maddeler “Kesinlikle Katılıyorum”,

3.41-4.20 olan maddeler “Katılıyorum”,

2.61-3.40 olan maddeler “Kararsızım”,

1.81-2.60 olan maddeler “Katılmıyorum”,

1.00-1.80 olan maddeler “Hiç Katılmıyorum”.

Bu puan aralıklarına göre öğretmenlerin bilimsel araştırmaya yönelik öz-yeterlik düzeyleri (3.972), “Katılıyorum” aralığına denk gelmektedir. Dolayısıyla beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin bilimsel araştırma öz-yeterlik düzeylerinin iyi seviyede olduğu söylenebilir.

4.2. ÇALIŞMANIN İKİNCİ ALT PROBLEMİNE AİT BULGULAR

“Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin TÜBİTAK Bilim Fuarlarına katılmaya yönelik tutumları nasıldır?” şeklinde belirtilmiş olan ikinci alt problemi sınamak amacıyla Proje Yarışmaları (Bilim Şenliği) Öğretmen Tutum Ölçeğinden elde edilen betimsel istatistiklere bakılmıştır.

Analiz öncesinde dağılımın normal dağılım gösterip göstermediğini test etmek amacı ile ölçeğin normallik değerlerine bakılmıştır. Skewness ve kurtosis değerlerinin +2 ile -2 arasında olduğu belirlenmiştir. Dolayısıyla veriler normal dağılım göstermektedir. Çalışmada kullanılan öğretmen tutum ölçeğine ait ortalama ve standart sapma değerleri tablo 4.2.’de belirtilmiştir.

Tablo 4.2. Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin bilim fuarlarına katılmaya yönelik tutumları

	<i>N</i>	$\bar{X}$	<i>S</i>
Tutum	52	3.967	.689

Tablo 4.2. incelendiğinde bilim fuarlarına katılmaya yönelik tutum ölçeği 52 beden eğitimi ve spor öğretmenine uygulanmıştır. Öğretmenlerinin bilim fuarlarına katılmaya yönelik tutum ortalamaları 3.967 olarak hesaplanmıştır. Bu değer daha önce hesaplanan aritmetik ortalama puan aralıklarından “Katılıyorum” aralığına denk gelmektedir. Bu

şekilde beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin bilim fuarlarına katılmaya yönelik tutum düzeylerinin de iyi seviyede olduğu söylenebilir.

4.3. ÇALIŞMANIN ÜÇÜNCÜ ALT PROBLEMİNE AİT BULGULAR

“Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin TÜBİTAK Bilim Fuarlarına katılmaya yönelik düşünceleri nelerdir?” şeklinde belirtilmiş olan alt problemi için “TÜBİTAK bilim fuarlarına katılmaya yönelik görüşme formundan” elde edilen verilerin içerik analizleri yapılmış, frekans (f) ve yüzde (%) şeklinde ifade edilerek tablolaştırılmıştır. TÜBİTAK bilim fuarlarına katılmaya yönelik görüşme formundan ilk soruya öğretmenlerin verdikleri cevaplar tablo 4.3.1.’de belirtilmiştir

Tablo 4.3.1. “Daha önce herhangi bir TÜBİTAK bilim fuarında görev aldınız mı?” sorusuna verilen yanıtlar

Evet (f=9, %=17,30)	<i>Bu projenin sizin için yararlı olduğunu düşünüyor musunuz?</i>	f	%*
	<i>-Kişisel gelişime katkı sağlar</i>	3	5.76
	<i>-Yaratıcı düşünmeye yardımcı olur</i>	1	1.92
	<i>-Aktif olmayı sağlar</i>	1	1.92
	<i>-Öz-yeterliliğini artırır</i>	1	1.92
	<i>-İşbirlikçi olmayı öğretir</i>	1	1.92
	<i>-Faydalı olur</i>	1	1,92
	Toplam	8	15.38
Hayır (f=41, %=78,84)	Projede görev almayı isteme nedeni		
	- Mesleki gelişime katkı sağlar	6	11.53
	- Öğrenci başarısına katkı sağlar	6	11.53
	- Kişisel gelişime katkı sağlar	5	9.61
	-Yeni şeyler öğretir	4	7.69
	-Aktif olmamı sağlar	3	5.76
	-Teknolojiye olan ilgi	2	3.84
	-Öz-güvenimi artırır	1	1.92
	-Yaratıcı düşünmeyi sağlar	1	1.92
	-Bilime ilgimi artırır	1	1.92
	Toplam	29	55.77

*Yüzde (%) hesaplamaları örneklemi oluşturan 52 kişi üzerinden yapılmıştır.

Tablo 4.3.1. incelendiğinde “Daha önce herhangi bir TÜBİTAK bilim fuarında görev aldınız mı?” sorusuna öğretmenlerin % 17,30’u “evet” cevabını vermiştir. “Evet” cevabını veren öğretmenlerden projenin kendileri için yararlı olduğunu düşünme nedenleri olarak %5,76’sı kişisel gelişimlerine katkı sağladığını düşünmektedirler. Ayrıca diğer evet diyen öğretmenler de % 1,92’lik kısımları oluşturmaktadır. “Yaratıcı düşünmeye yardımcı olur” , “Aktif olmayı sağlar” ve “Öz-yeterliliğimi artırır” şeklinde düşündükleri görülmektedir. “Daha önce herhangi bir TÜBİTAK bilim fuarında görev aldınız mı?” sorusunun hayır cevabını veren öğretmenlerin %78,84’lük bir dilim oluşturduğu görülmektedir. Herhangi bir projede görev almayan öğretmenlerin görev almayı isteme nedenleri olarak da %11,53 “Mesleki gelişimime katkı sağlar”, %11,53 “öğrenci başarısına katkı sağlar”, % 9,61’lik dilimin de “kişisel gelişimime katkı sağlar” şeklinde düşündükleri görülmektedir. Yapılan bu tabloya göre yorum yapacak olursak ankete katılan beden eğitimi öğretmenlerinin %78,84’ü TÜBİTAK bilim fuarlarına katılmadığı ve bu bilim fuarlarına katılmakta istekli olduklarını söyleyebiliriz. TÜBİTAK bilim fuarlarına katılmaya yönelik görüşme formundan ikinci soruya öğretmenlerin verdikleri cevaplar tablo 4.3.2’de belirtilmiştir.

Tablo 4.3.2. “TÜBİTAK Bilim fuarında beden eğitimi alanında yapılan projeler olmasını ister miydiniz? nedenini açıklayınız.” sorusuna verilen yanıtlar

İsterdim (f=45. %=86.53)		f	%
	<i>-Derse bilimsel boyutta değer katma</i>	9	17.30
	<i>-Dersin gelişimine katkı sağlar</i>	8	15.38
	<i>-Öğrenciye katkı sağlaması</i>	6	11.53
	<i>-Derse ve öğretmene katkı sağlaması</i>	5	9.61
	<i>-Spor ve sporcunun gelişimine katkı sağlar</i>	4	7.69
	<i>-Öğrencinin aktif olması</i>	3	5.76
	<i>-Diğer alanlarla işbirliği içinde olması</i>	3	5.76
	<i>- Öğrencileri teşvik etme</i>	2	3.84
	<i>-Öğrencilerin ilgisini çekmek</i>	2	3.84
	<i>-Öğrenciye öz güven sağlaması</i>	1	1.92
	<i>-Akademik başarıyı artırır</i>	1	1.92
	Toplam	44	84.61
İstemezdim (f=5. %=9.61)	Açıklama yok		

Tablo 4.3.2 incelendiğinde “TÜBİTAK bilim fuarında beden eğitimi alanında yapılan projeler olmasını ister miydiniz?” Sorusunun isterdim kısmına yanıt veren öğretmenlerin %86,53'lük bir dilim olduğu görülmektedir. Nedenini açıklayınız sorusuna da %17,30 “Derse bilimsel boyutta değer katma”, % 15,38 “Dersin gelişimine katkı sağlar”, % 11,53 “Öğrenciye katkı sağlaması” %9,61 “Derse ve öğretmene katkı sağlaması” şeklinde cevaplar verdikleri görülmektedir. “TÜBİTAK bilim fuarında beden eğitimi alanında yapılan projeler olmasını ister miydiniz?” Sorusunun istemezdim kısmına yanıt veren öğretmenlerin % 9,61'lik bir dilim olduğu görülmektedir. İstemezdim diyen öğretmenlerin herhangi bir açıklamada yapmadıkları tablo 4.3.2.'de görülmektedir.

TÜBİTAK bilim fuarlarına katılmaya yönelik görüşme formundan üçüncü soruya öğretmenlerin verdikleri cevaplar tablo 4.3.3'te belirtilmiştir.

Tablo 4.3.3. “TÜBİTAK bilim fuarında beden eğitimi branşında öğrencilerinizin TÜBİTAK proje hazırlaması sizin mesleki gelişiminizi nasıl etkiler? Açıklayınız.” sorusuna verilen yanıtlar

	f	%
- Farklı bakış açıları kazandırır	12	23.07
-Olumlu yönde katkı sağlar	11	21.15
-Mesleki gelişime katkı sağlar	5	9.61
-Öz güven duygusu ve özgünlüğe katkı sağlar	5	9.61
-Gelişime açık olma	3	5.76
- Kişisel gelişime katkı sağlar.	3	5.76
-İşbirlikçi öğrenmeye katkı sağlar	2	3.84
- Bilimsel becerilerin kazanmasına etki eder	2	3.84
- Öğretmenin motive olmasına katkı sağlar	1	1.92
-Öğrencilere destek vermek	1	1.92
Toplam	45	86.53

Tablo 4.3.3. incelendiğinde “TÜBİTAK bilim fuarında beden eğitimi branşında öğrencilerinizin TÜBİTAK proje hazırlaması sizin mesleki gelişiminizi nasıl etkiler? Açıklayınız.” sorusuna verilen yanıtlara bakıldığında öğretmenlerin % 23,07'lik dilimi “farklı bakış açıları kazandırır”, % 21,15'lik kısmının “olumlu yönde katkı sağlar”, % 9.61'in ise “mesleki gelişime katkı sağlar” dediğini tablo 4.3.3'te görebiliriz. Verilen

cevaplara baktığımızda beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin TÜBİTAK bilim fuarlarına katılmak istediklerini ve bu projelerin onların mesleki gelişimine olumlu yönde katkı sağlayacağını düşündüklerini görebiliriz. TÜBİTAK bilim fuarlarına katılmaya yönelik görüşme formundan üçüncü soruya öğretmenlerin verdikleri cevaplar tablo 4.3.4'te belirtilmiştir.

Tablo 4.3.4. “Öğrencilerin TÜBİTAK bilim fuarında beden eğitimi branşında projeler hazırlaması onların akademik gelişimine bir katkı sağlar mı? Açıklayınız.” sorusuna verilen yanıtlar

	f	%
-Öğrencilerin yaratıcılığı gelişir	7	13.46
-Öz güven duygusu gelişir.	6	11.53
-Öğrencilere çok yönlü düşünmeyi kazandırır	6	11.53
-Öğrencilerin yaparak-yaşayarak öğrenmelerine katkı sağlar	4	7.69
Öğrencilerin akademik başarısını artırır	4	7.69
-Öğrencilerde iş birliği duygusu gelişir	4	7.69
-Katkı sağlamaz	3	5.76
-Öğrencilerin deneyim kazanmasına yardımcı olur	3	5.76
-Psikomotor becerilerin kazanılmasına katkı sağlar	1	1.92
-Olumlu etkiler	1	1.92
-Zihinsel ve psikolojik gelişime katkı sağlar	1	1.92
Toplam	40	76.92

Tablo 4.3.4. incelendiğinde “Öğrencilerin TÜBİTAK bilim fuarında beden eğitimi branşında projeler hazırlaması onların akademik gelişimine bir katkı sağlar mı? Açıklayınız.” sorusuna verdikleri cevaplara bakıldığında %13,46’lık bir dilimin “Öğrencilerin yaratıcılığı gelişir.” yanıtını verdiklerini, %11,53’lük bir dilim ise “Öz güven duygusu gelişir.” yanıtını verdiklerini, % 11,53’lük bir dilimde “Öğrencilere çok yönlü düşünmeyi kazandırır.” yanıtını verdiklerini tablo 4.3.4.’e göre söyleyebiliriz. Tablo 4.3.4.’e TÜBİTAK bilim fuarlarının öğrencilerin kendilerine güvenmelerine, yaratıcı farklı şekilde düşünmelerine, olaylara çok yönlü bakmaya, öğrencilerin projelerde deneyim kazanmasına, akademik gelişimleri katkısı olacağını yorumlayabiliriz

4.4. ÇALIŞMANIN DÖRDÜNCÜ ALT PROBLEMİNE AİT BULGULAR

“Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin bilimsel araştırmaya yönelik öz-yeterlikleri cinsiyet değişkenine göre farklılaşmakta mıdır?” şeklinde belirtilmiş olan dördüncü alt problemi test etmek amacıyla bağımsız gruplar t-testi yapılmıştır. Sonuçlar Tablo 4.4’te belirtilmiştir.

Tablo 4.4. Öğretmenlerin bilimsel araştırmaya yönelik öz-yeterliklerinin cinsiyet değişkenine göre bağımsız gruplar t-testi sonucu

	<i>Cinsiyet</i>	<i>N</i>	$\bar{X}$	<i>S</i>	<i>Sd (df)</i>	<i>t</i>	<i>p</i>	<i>Eta Kare</i>
Öz-yeterlik	Kadın	21	4.025	.368	50	.402	.689	0.003
	Erkek	31	3.936	.969				

Tablo 4.4. incelendiğinde beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin bilimsel araştırmaya yönelik öz-yeterlikleri cinsiyet değişkenine göre farklılaşmamaktadır ($p>0,05$). Ayrıca kadın ve erkek öğretmenlerin bilimsel araştırmaya yönelik öz-yeterlik ortalamalarına bakıldığında değerlerin birbirine çok yakın olduğu, dolayısıyla farklılık göstermediği anlaşılmaktadır. Kısacası kadın ve erkek öğretmenlerin bilimsel araştırma öz-yeterlikleri iyi düzeyde ve farklılık göstermemektedir.

4.5. ÇALIŞMANIN BEŞİNCİ ALT PROBLEMİNE AİT BULGULAR

“Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin TÜBİTAK bilim fuarlarına katılmaya yönelik tutumları cinsiyet değişkenine göre farklılaşmakta mıdır?” şeklinde belirtilmiş olan beşinci alt problemi test etmek amacıyla bağımsız gruplar t-testi yapılmıştır. Sonuçlar Tablo 4.5.’te belirtilmiştir.

Tablo 4.5. Öğretmenlerin bilim fuarlarına katılmaya yönelik tutumlarının cinsiyet değişkenine göre bağımsız gruplar t-testi sonucu

	<i>Cinsiyet</i>	<i>N</i>	$\bar{X}$	<i>S</i>	<i>Sd (df)</i>	<i>t</i>	<i>p</i>	<i>Eta Kare</i>
Tutum	Kadın	21	4.261	.240	50	2.680	.010	.125
	Erkek	31	3.768	.817				

Tablo 4.5. incelendiğinde beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin bilim fuarlarına katılmaya yönelik tutumları cinsiyet değişkenine göre farklılaşmaktadır ($p<0,05$). Öğretmenlerin tutum puan ortalamalarına bakıldığında kadın öğretmenlerin ortalama değerlerinin erkeklere göre daha yüksek olduğu görülmektedir. Dolayısıyla kadın erkek öğretmenlere göre öğretmenlerin bilim fuarlarına katılmaya yönelik daha olumlu bir tutuma sahip oldukları anlaşılmaktadır. Nitekim bu farkın etki büyüklüğü değerlendirildiğinde eta kare değerinin .125 olması Cohen (1988) tarafından önerilen kriterlere göre büyük düzeyde bir etki olduğunu göstermektedir.

4.6. ÇALIŞMANIN ALTINCI ALT PROBLEMİNE AİT BULGULAR

“Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin bilimsel araştırmaya yönelik öz-yeterlikleri ve TÜBİTAK bilim fuarlarına katılmaya yönelik tutumları arasında herhangi bir ilişki var mıdır?” şeklinde belirtilmiş olan altıncı alt problemi test etmek amacıyla korelasyon analizi yapılmıştır. Sonuçlar Tablo 4.6.’da belirtilmiştir.

Tablo 4.6. Korelasyon analizi

1.1	<i>Öz-yeterlik</i>	<i>Tutum</i>
Öz-yeterlik	1	.084
Tutum	.084	1

Büyüköztürk (2014) korelasyon katsayısının 0.70-1.00 aralığında yüksek, 0.70-0.30 aralığında orta, 0.30-0.00 aralığında ise düşük düzeyde bir ilişki olduğunu belirtmektedir. Tablo 4.6.’da incelendiğinde öğretmenlerinin bilimsel araştırmaya yönelik öz-yeterlikleri ve TÜBİTAK bilim fuarlarına katılmaya yönelik tutumları arasındaki ilişkinin anlamlı olmadığı yani herhangi bir ilişki bulunmadığı anlaşılmaktadır ($r=.084$, $p>0.05$).

5. SONUÇ VE TARTIŞMA

Çalışmanın bu bölümünde araştırmayla ilgili alt problemlere yönelik elde edilen bulgular tartışılmıştır.

1. Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin bilimsel araştırmaya yönelik öz-yeterlikleri ne düzeydedir?

Bu çalışmada beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin bilimsel araştırmaya yönelik öz-yeterliklerinin ne düzeyde olduğu belirlenmeye çalışılmıştır. Elde edilen veriler beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin bilimsel araştırma öz-yeterlik düzeylerinin iyi seviyede olduğunu göstermiştir. Bu konuda yapılan çalışmalar incelendiğinde sosyal bilgiler öğretmen adaylarıyla çalışan Dinç Bay (2022) çalışmasında öğretmen adaylarının bilimsel araştırmaya yönelik öz-yeterliklerinin yüksek düzeyde olduğunu belirlemiştir. İpek ve diğerleri (2010) tarafından yüksek lisans öğrencileriyle yapılan bir çalışmada lisansüstü öğrencilerinin araştırma öz-yeterlik inançlarının orta düzeyde olduğu belirlenmiştir. Ayrıca ilgili literatürde bilimsel araştırma öz-yeterliği çalışmalarının genellikle öğrencilerin araştırma yöntemleri dersi alıp almama durumuna göre bakıldığı görülmektedir (Nartgün ve diğerleri 2008; Saracaloğlu ve diğerleri, 2005). Bu çalışmalar araştırma yöntemleri dersi alan öğrencilerin bilimsel araştırma öz-yeterliklerinin daha yüksek olduğunu tespit etmişlerdir. Tüm bu çalışmalar göstermektedir ki gerek öğretmen adaylarının gerekse öğretmenlerin hepsinin bilimsel araştırma öz-yeterlikleri orta ya da yüksek düzeydedir. Bu durum öğrenci ve öğretmenlerin bilimsel araştırma yapmak için kendilerine güvendiklerini göstermektedir.

2. Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin TÜBİTAK bilim fuarlarına katılmaya yönelik tutumları nasıldır?

Çalışmada ayrıca beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin TÜBİTAK bilim fuarlarına katılmaya yönelik tutumlarının nasıl olduğu belirlenmeye çalışılmıştır. Çalışma sonucunda beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin iyi düzeyde bir tutuma sahip oldukları görülmektedir. Bu konuda yapılan çalışmalar incelendiğinde öğretmenlerle çalışan Akçöltekin (2016) ve Akçöltekin ve Akçöltekin (2017), öğretmenlerin proje yarışmaları

hakkında aldıkları dersin sonunda bilim fuarlarına yönelik tutumlarında artış olduğunu belirlemiştir. Ayrıca çalışmada öğretmenlerin ön test ortalamaları incelendiğinde iyi seviyede bir tutuma sahip oldukları da görülmektedir.

3. Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin TÜBİTAK bilim fuarlarına katılmaya yönelik düşünceleri nelerdir?

Çalışmada beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin TÜBİTAK bilim fuarlarına katılmaya yönelik düşüncelerinin neler olduğu belirlenmeye çalışılmıştır. Veriler “TÜBİTAK Bilim Fuarlarına Katılmaya Yönelik Görüşme Formu”ndan elde edilmiştir. Görüşme formundan elde edilen sonuca göre öğretmenlerin %17,30’u daha önce TÜBİTAK bilim fuarlarında görev almış, %78,84’ü ise herhangi bir TÜBİTAK bilim fuarında görev almamıştır. Görev alan öğretmenlere kendileri için yararı sorulduğunda öğretmenlerin %5,76’sı kişisel gelişimlerine katkıda bulunduğunu belirtmiştir. Görev almayan öğretmenlerin çoğu (toplam öğretmenlerin %55,77’si) projede görev almayı istediklerini belirtmişlerdir. Bunun nedeni olarak da öğretmenlerin %11,53’ü mesleki gelişime katkı sağladığını, %11,53’ü öğrenci başarısına katkı sağladığını, %9,61’i ise kişisel gelişimine katkı sağladığını düşünmektedir.

Ayrıca öğretmenlerin %86,53’ü TÜBİTAK bilim fuarında beden eğitimi alanında projeler olmasını istediklerini belirtmişlerdir. Bunun nedeni olarak da %17,30 öğretmen projelerin derse değer kattığı, %15,38 öğretmen dersin gelişimine katkı sağladığı ve %11,53 öğretmen de öğrenciye katkı sağladığı için istediklerini belirtmişlerdir. Bunun yanında projelerin mesleki gelişimlerini nasıl etkilediği sorusuna öğretmenlerin %23,07’si farklı bakış açısı kazandırdığını ve %21,15’i olumlu yönde katkı sağladığını düşünmektedirler. Öğretmenler ayrıca kendi branşlarında TÜBİTAK projeleri hazırlamanın öğrencilerin yaratıcılığını geliştireceğini (13,46), öz-güvenlerini artıracaklarını (11,53) ve öğrencilere çok yönlü düşünmeyi kazandıracaklarını (11,53) ifade etmişlerdir.

Öğretmen görüşleri genel olarak değerlendirildiğinde öğretmenlerin büyük çoğunluğu TÜBİTAK bilim fuarlarına katılmamıştır. Buna rağmen katılmayı istemektedirler. Çünkü hem kendilerini hem de öğrencileri geliştireceğini düşünmektedirler. Bu konuda ilgili literatür incelendiğinde yapılan çalışmaların genellikle bilim fuarlarının öğrencilere yararları konusuna odaklandığı görülmüştür. Grote (1995a), çalışmasında

öğretmen eğitimcileriyle (öğretim elemanları) çalışmıştır. Öğretim elemanları bilim fuarlarının öğrencilerin ilgisini artırdığını, onlara önemli deneyimler sağladığını ve arkadaşlarının çalışmalarını görme fırsatı verdiğini ifade etmişlerdir. Grote (1995a) bir diğer çalışmada fen öğretmenlerinin bilim fuarlarının bilime karşı coşkuyu artırdığını, öğrencilere iletişim becerilerinde deneyim kazandırdığını ve öğrencilere diğer öğrencilerle etkileşim kurma fırsatı verdiğini düşündüklerini belirtmiştir.

4. Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin bilimsel araştırmaya yönelik öz-yeterlikleri cinsiyet değişkenine göre farklılaşmakta mıdır?

Çalışmada beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin bilimsel araştırmaya yönelik öz-yeterliklerinin cinsiyet değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığı belirlenmiştir. Elde edilen sonuçlara göre beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin bilimsel araştırmaya yönelik öz-yeterlikleri cinsiyet değişkenine göre farklılaşmamaktadır. Bu konuda yapılan çalışmalar incelendiğinde sosyal bilgiler öğretmen adaylarıyla çalışan Dinç Bay (2022) çalışmada öğretmen adaylarının bilimsel araştırmaya yönelik öz-yeterliklerinin cinsiyet değişkenine göre kadınlar lehine farklılaştığını fakat bu farklılığın küçük bir etki değerine sahip olduğunu (eta kare değerine göre) ifade etmiştir. Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencileriyle çalışan Akçöltekin ve diğerleri (2020), bilimsel araştırma öz-yeterliklerinin kadın öğrenciler lehine farklılaştığını belirlemiştir. Fakat kadın ve erkek öğrencilerin ortalamalarına bakıldığında bu farkın çok da büyük olmadığı görülmektedir. Ayrıca bu konudaki çalışmaların bilimsel araştırmaya yönelik tutum üzerinde de odaklandığı görülmektedir. Öğretmenlerle çalışan Akçöltekin (2016) ve Polat (2014) öğretmenlerin bilimsel araştırmaya yönelik tutumlarının cinsiyet değişkenine göre farklılaşmadığını belirlemiştir. Bu konudaki literatür göstermektedir ki çalışmaların sonuçları arasında farklılıklar bulunmaktadır. Bu nedenle bu konuda daha fazla çalışma yapılması gerektiği düşünülmektedir.

5. Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin TÜBİTAK bilim fuarlarına katılmaya yönelik tutumları cinsiyet değişkenine göre farklılaşmakta mıdır?”

Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin TÜBİTAK bilim fuarlarına katılmaya yönelik tutumlarının cinsiyet değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığına da bu çalışmada

bakılmıştır. Öğretmenlerin tutum puan ortalamalarına bakıldığında kadın öğretmenlerin ortalama değerlerinin erkeklere göre daha yüksek olduğu görülmektedir. Dolayısıyla kadın öğretmenlerin erkek öğretmenlere göre bilim fuarlarına katılmaya yönelik daha olumlu bir tutuma sahip oldukları anlaşılmaktadır. Bu konuda ilgili literatür incelendiğinde Akçöltekin ve Akçöltekin (2017) ilkokul ve ortaokul öğretmenleriyle yaptıkları çalışmada kadın öğretmenlerin bilim fuarlarına yönelik tutumları incelendiğinde “öğrencilerin olumsuz davranışlarını değiştireceği” ve “proje yarışmalarına mentor olarak katılma” boyutlarında olumlu tutum geliştirdiklerini belirlemiştir.

6. Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin bilimsel araştırmaya yönelik öz-yeterlikleri ve TÜBİTAK bilim fuarlarına katılmaya yönelik tutumları arasında herhangi bir ilişki var mıdır?

Çalışmada ayrıca beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin bilimsel araştırmaya yönelik öz-yeterlikleri ve TÜBİTAK bilim fuarlarına katılmaya yönelik tutumları arasında herhangi bir ilişki olup olmadığı incelenmiştir. Çalışmadan elde edilen sonuçlara göre öğretmenlerinin bilimsel araştırmaya yönelik öz-yeterlikleri ve TÜBİTAK bilim fuarlarına katılmaya yönelik tutumları arasındaki herhangi bir ilişki bulunmadığı görülmektedir. Bu konuda ilgili literatür incelendiğinde doğrudan ilişkili bir çalışmaya rastlanmamıştır. Literatürde bilimsel araştırmaya yönelik tutum üzerine çalışmalar yapıldığı görülmüştür. Akçöltekin (2016), lise öğretmenleriyle yaptığı çalışmada öğretmenlerin proje yarışmalarına ve bilimsel araştırmaya yönelik tutumları arasında ilişki olmadığını belirlemiştir. Yapılan bu iki çalışmada göstermektedir ki gerek öz-yeterlik olsun gerekse tutum olsun, bilimsel araştırma becerileri ve bilim fuarları arasında herhangi bir ilişkiye rastlanmamıştır.

KAYNAKÇA

- Akbal, M. (2016). Beden eğitimi öğretmenlerinin öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları ile öz yeterlikleri arasındaki ilişki. Yüksek Lisan Tezi, Bartın Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Bartın.
- Akçöltekin, A. (2014). Ardahan ilinin TÜBİTAK projelerine katılmama nedenleri ve öğrencilerin araştırma kaygılarının sosyo-demografik değişkenler açısından incelenmesi. *Turkish Studies*, 9(2), 41-51
- Akçöltekin, A. (2016). Investigation of the effect of training on the development of high school teachers' attitudes towards scientific research and project competitions. *Educational Sciences: Theory ve Practice*, 16(4), 1349-1380
- Akçöltekin, A., ve Akçöltekin, S. (2017). İlkokul ve ortaokul öğretmenlerinin bilimsel araştırmalar ve proje yarışmaları hakkındaki tutumlarını geliştirmeye yönelik eğitimin etkilerinin incelenmesi. *Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi*, (35), 252-273.
- Akçöltekin, A. (2019). Bilimsel araştırmalara yönelik öğretmen öz yeterlilik ölçeğinin geliştirilmesi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 27(6), 2713-2727.
- Akçöltekin, A. ve Engin, O. A. (2019). Lise öğretmenlerinin proje yarışmalarına danışman olarak katılmaya yönelik öz yeterlilik düzeylerinin incelenmesi. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 20(1), 208-219.
- Akçöltekin, A. Akbulut A.K. ve Akçöltekin, S. (2020), Beden eğitimi ve spor yüksekokulu öğrencilerinin bilimsel araştırma öz yeterliliklerinin demografik değişkenler açısından incelenmesi. *Uluslararası Eğitimde Yenilikçi Yaklaşımlar Dergisi*, 4 (4), 176-184.
- Altuntaş, E.A. Kul, M. ve Karataş, İ. (2016), Beden eğitimi öğretmeni adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları ile öz-yeterlikleri arasındaki ilişki. *Uluslararası Güncel Eğitim Araştırmaları Dergisi*. 2(2), 196-215.
- Arlı, M. ve Nazik, H. (2001). Bilimsel araştırmaya giriş, Ankara: Gazi Kitabevi. 77, 356.
- Aşkar, P. ve Umay, A. (2001). İlköğretim matematik öğretmenliği programındaki öğrencilerin algılanan bilgisayar öz-yeterliği. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Dergisi*, 21(1), 1-8.

- Avcı, E. ve Özenir, Ö.S. (2018), Bilim fuarları sürecinin yürütücü öğretmenler gözünden değerlendirilmesi. *Elementary Education Online*, 17(3).
- Balcı, A. (2013). Etkili okul ve okul geliştirme: Kuram uygulama ve araştırma. Pegem A Yayıncılık.
- Bandura, A. (1986). *Social foundations of thought and action*. Englewood Cliffs, NJ, 1986(23-28).
- Bandura, A. (1993). Bilişsel gelişim ve işlevsellikte algılanan öz yeterlik. *Eğitim psikoloğu* , 28 (2), 117-148.
- Bandura, A. (1982). Self-efficacy mechanism in human agency. *American psychologist*, 37(2), 122.
- Bandura, A. (1997). Theoretical perspectives. *Self-Efficacy the Exercise of Control*, 31-35.
- Başar, M. Doğan, C. Şener, N. Doğan, Z. G. (2018), Bilim şenliği etkinliklerinin öğrenci veli ve öğretmen görüşlerine göre incelenmesi. *Uşak Üniversitesi, Sosyal Bilimler Dergisi*, 11(2), 132-147.
- Berkant, H. ; Ekici, G. (2007). Sınıf öğretmeni adaylarının fen öğretiminde öğretmen öz yeterlik inanç düzeyleri ile zeka türleri arasındaki ilişkinin değerlendirilmesi. *Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 16(1), 113-132.
- Bıkmaz, F. (2002). Fen Öğretiminde Öz-Yeterlik İnancı Ölçeği. *Eğitim Bilimleri ve Uygulama* 1, (2), 197-210.
- Büyüköztürk, Ş. (2014), *Veri Analizi El Kitabı*. (2014). Ankara: Pegem Akademi, ISBN. 978-975-6802-74-8.
- Cohen, J. (1988). *The T Test For Means. Statistical Power Analysis For The Behavioural Sciences*. Hillsdale, NJ, Earlbaum, 567.
- Cüceloğlu, D., (1992), *İnsan ve Davranışı*. 3. Baskı, İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Çağan, S. Kızılcık, H. Ş. ve Yavaş P. Ü. (2020), Bir TÜBİTAK bilim fuarına katılan öğrencilerin fizik dersine yönelik tutumlarındaki değişimin incelenmesi. *Gazi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 6(2), 168-184.
- Çetinkaya, E.(2020), Bilim Fuarlarına Katılımın Ortaokul Öğrencilerinin Fene Yönelik Tutumlarına Etkisi, *Kastamonu Education Journal*, 2020, Vol. 28, No:6, 2484-2496.

- Çetinkaya, E. Ayartepe, S. (2020), TÜBİTAK 4006 bilim fuarları hakkında öğretmen görüşleri. *İnformal Ortamlarda Araştırmalar Dergisi*, 5(2), 159-198.
- Çiltaş, A., Güler, G., & Sözbilir, M. (2012). Türkiye’de matematik eğitimi araştırmaları: içerik analizi çalışması. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 12(1), 565-580.
- Çoban, A, Sanalan A. (2002), Fen Bilgisi Öğretimi Dersinde Özgün Deney Tasarım Sürecinin Öğretmen Adayının Öz Yeterlilik Algısına Etkisi, *Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 4(2), 1-10
- Çolakoğlu, M.H. (2018), TUBİTAK 4006 bilim fuarlari desteğinin eğitim ve öğretime katkısı. *Journal of STEAM Education*, 1(1), 48-63.
- Demir, T.(2011). İlköğretim öğrencilerinin yaratıcı yazma becerileri ile yazma öz yeterlik algısı ve başarı amaç yönelimi türleri ilişkisinin değerlendirilmesi. *Yayınlanmamış Doktora Tezi*, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Demirel, Ö. ve Egelioğlu, F. V.(1993). Okuduğunu anlama düzeyinin ve öğrenme için harcanan zamanın bilişsel öğrenme düzeyine etkisi. *Eğitim Bilimleri*, 1, 24-28.
- Dinç Bay, G. (2022). Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının bilgi arama süreçlerine yönelik tutumları ile bilimsel araştırmalara yönelik öz-yeterlilik algıları arasındaki ilişkinin araştırılması. *Master's thesis*, Ordu Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ordu
- Eroğlu, O. ,Yıldırım, Y. (2018). Beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının akademik öz-yeterlilik düzeylerinin belirlenmesi, *Türkiye Spor Bilimleri Dergisi* 2018; 2(2);67-73
- Gömleksiz, M. N., ve Serhatlıoğlu, B. (2013). Okul öncesi öğretmenlerinin öz-yeterlilik inançlarına ilişkin görüşleri. *Electronic Turkish Studies*, Volume 8(7) Summer 2013, 201-221.
- Grote, M. G. (1995a). Science Teacher Educators’ Opinions About Science Projects ve Science Fairs. *Journal Of Science Teacher Education*, 6(1), 48-52.
- Grote, M. (1995b). Teacher Opinions Concerning Science Projects ve Science Fairs. *Ohio Journal Of Science*, 95(4), 274-77.
- Gülgün, C. Yılmaz, A. Avan, Ç. Akyol, B. Doğanay, K. (2019), TÜBİTAK tarafından desteklenen bilim şenliklerine (4007) yönelik ilkokul/ortaokul

- öğrencilerinin ve atölye liderlerinin görüşlerinin belirlenmesi, *Journal of STEAM Education*, 2 (1), 52-67.
- Gürol, A. (2010). Öğretmen adaylarının öz-yeterlik inançları ve epistemolojik inançları üzerine bir çalışma, *Education Sciences*, 5(3), 1395-1404.
- İpek, İ. ,Tekbıyık , A. , Ursavaş, Ö.F.(2010). Lisansüstü Öğrencilerinin Araştırma Öz-Yeterlik İnançları ve Bilgisayar Tutumları. *Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi* 9(1) ,127-145.
- Kağıtçıbaşı, Ç. (1999). Yeni insan ve insanlar. 10.Baskı İstanbul: Evrim Yayınevi.
- Kaptan, S. (1995). Bilimsel araştırma teknikleri. (2.Basım).Ankara: Hacettepe Üniversitesi Yayınları.
- Karasar, N. (2005). Bilimsel araştırma yöntemi (17. Baskı). Ankara: Nobel Yayınları, 81-83.
- Kart, A., Gelbal, A. (2014), Öğretmen adaylarının bilimsel araştırma öz-yeterlik algılarının ikili karşılaştırmalı yargılar yöntemiyle belirlenmesi. *Eğitimde ve Psikolojide Ölçme ve Değerlendirme Dergisi*. 5(1), 12-23.
- Kavas, E., (2013). Dini tutum - stresle başa çıkma ilişkisi. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, (37)
- Keskin, D.(2019). Bilim fuarlarının ortaokul öğrencilerinin bilimsel süreç becerileri, fen dersine karşı motivasyonları ve kaygı düzeyleri üzerinde etkisi. Master's thesis, Pamukkale Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Denizli.
- Kiremit, H. (2006). Fen bilgisi öğretmenliği öğrencilerinin biyoloji ile ilgili öz- yeterlik inançlarının karşılaştırılması. Doktora Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Korkmaz, H., Kaptan, F. (2001). Fen Eğitiminde Proje Tabanlı Öğrenme Yaklaşımı. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 20, 193 – 200.
- Korkmaz, H. ve Kaptan, F. (2002). Fen eğitiminde proje tabanlı öğrenme yaklaşımının ilköğretim öğrencilerinin akademik başarı, akademik benlik kavramı ve çalışma sürelerine etkisi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2002(22), 91-97.
- Korkut, K.;Babaoğlu,E. (2012). Sınıf Öğretmenlerinin Öz-yeterlik İnançları, *Uluslararası Yönetim İktisat ve İşletme Dergisi*, 8 (16), 269-281

- Krajcik, J. S., Czerniak, C. M., and Berger, C. (1999). Teaching Children Science: A Project-Based Approach. McGraw-Hill Humanities, Social Sciences & World Languages..
- Kural, N. Nakiboğlu, C. (2020), Deneyimli kimya öğretmenlerinin tübitak 4006 bilim fuarları destekleme programlarına yönelik düşüncelerinin incelenmesi. Türkiye Kimya Derneği Dergisi Kısım C: Kimya Eğitimi, 5(1), 71-94.
- Kurbanoğlu, S.(2004) Öz-Yeterlik İnancı ve Bilgi Profesyonelleri için Önemi. Bilgi dünyası, 5(2), 137-152.
- Kurt, T. (2012). Öğretmenlerin Öz-yeterlik Ve Kolektif Yeterlik Algıları, Türk Eğitim Bilimleri Dergisi Bahar 2012, 10(2), 195-227.
- MEB. (2022). Beden eğitimi ve spor dersi (5-8. sınıflar) öğretim programı tanıtım sunusu. Erişim tarihi 13 Ekim 2022
https://tegm.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2017_06/09163732_beden_eyitimi_ve_spor.pdf
- Milli Eğitim Bakanlığı. (2017). Öğretmenlik mesleği genel yeterlikleri taslağı. Erişim tarihi 17 Ekim 2022
https://oygm.meb.gov.tr/dosyalar/StPrg/Ogretmenlik_Meslegi_Genel_Yeterlikleri.pdf
- Nartgün, Z., Uluman, M., Akın, Ç., Çelik, T. ve Çevik, C. (2008). Öğretmen Adaylarının Bilimsel Araştırma Öz-yeterliklerinin İncelenmesi. XVII. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi, 1 (3), Sakarya.
- Okuyucu, M.A. (2019), 4006-TÜBİTAK Bilim fuarına ilişkin öğretmen ve öğrenci görüşleri. Uluslararası Sosyal Bilimler ve Eğitim Araştırmaları Dergisi, 5 (2), 202-218.
- Öncül, R. (2000). Eğitim ve Eğitim Bilimleri Sözlüğü. Dizinler.İstanbul.
- Özdemir, B. Babaoğlu, B. (2019), Tübitak 4006 Bilim fuarlarının 6. sınıf öğrencilerinin bilimsel süreç becerileri ve fen bilimleri dersine yönelik tutumlarıyla ilişkisi. İnformal Ortamlarda Araştırmalar Dergisi, 4(1), 22-36.
- Özel, M. & Akyol, C., (2016). bu benim eserim projeleri hazırlamada karşılaşılan sorunlar, nedenleri ve çözüm önerileri. Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi, 36(1), 141-173.

- Özkan, Ö., Tekkaya, C. & Çakıroğlu, J. (2002). Fen bilgisi aday öğretmenlerin fen kavramlarını anlama düzeyleri, fen öğretimine yönelik tutum ve öz-yeterlik inançları. V. Fen ve Matematik Kongresi Bildiriler Kitabı içinde (ss. 1300-1304). Ankara: Devlet Kitapları Müdürlüğü Basımevi.
- Peker, H., (2008), Din Psikolojisi, Çamlıca Yayınları 4.Baskı, İstanbul.
- Plotnik, R., (2009). Psikolojiye Giriş, Çev. Tamer Geniş, Kaknüs Yayınları, İstanbul.
- Polat, M. (2014). Eğitim fakültesi öğrencilerinin bilimsel araştırmaya yönelik tutumları. Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 18, 77–90.
- Ritter, J.; Boone, W.; Rubba, P. (2001). Development of an instrument to assess prospective elementary teacher self-efficacy beliefs about equitable science teaching ve learning (SEBEST), Journal of Science Teacher Education, 12(3), 175-198.
- Saracaloğlu, A. S., Varol, R. ve Evin, İ. (2005). Lisansüstü eğitim öğrencilerinin bilimsel araştırma kaygıları araştırma ve istatistiğe yönelik tutumları ile araştırma yetenekleri arasındaki ilişki. Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Dergisi, (17).
- Saracaloğlu, A. S. (2008). Lisansüstü öğrencilerin akademik güdülenme düzeyleri, araştırma kaygıları ve tutumları ile araştırma yeterlikleri arasındaki ilişki. Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 5(2), 179–208.
- Saracaloğlu, A. S., Varol, S. R. ve Ercan, İ. E. (2005). Lisansüstü eğitim öğrencilerinin araştırma kaygıları, araştırma ve istatistiğe yönelik tutumları ile araştırma yeterlikleri arasındaki ilişki. Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Dergisi. Özel Sayı. 17, 187-199.
- Snyder, C. R. ve Lopez, S. J. (2002). The future of positive psychology. Handbook of positive psychology, 751-767.
- Sülün, Y. Ekiz, O. S. Ve Sülün, A. (2009). Proje yarışmasının öğrencilerin fen ve teknoloji dersine olan tutumlarına etkisi ve öğretmen görüşleri. Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 11(1), 75-94.
- Şahin, Şule.(2012). Bilim Şenliklerinin 10. Sınıf Öğrencilerinin Kimya Dersine Yönelik Tutumlarına Olan Etkisi. Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi 5/1, 89-102.
- Tan, M., & Temiz, K. B. (2003). Fen eğitiminde bilim süreç becerilerinin yeri ve önemi. Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 13(13), 89–101

- Taşdemir, M. Adem Taşdemir, A. (2011), Öğretmen adaylarının bilimsel araştırmaları inceleme yeterlikleri. Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi (26), 343-353.
- Tortop, H. S. (2013), Bu benim eserim bilim şenliğinin yönetici, öğretmen, öğrenci görüşleri ve fen projelerinin kalitesi odağından görünümü. Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi (12), 255-308.
- Torun, E. Akpınar, M. (2021), Sosyal bilgiler öğretmenlerinin TÜBİTAK 4006 proje deneyimlerinden yansımalar: sorunlar ve çözüm önerileri. Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi, 12(2), 717-741.
- TÜBİTAK (2019). 8. Bilim fuarları kılavuzu. Erişim tarihi:16 Ekim Pazar. https://www.tubitak.gov.tr/sites/default/files/303/4006_bilim_fuarlari_kilavuzu
- TÜBİTAK,(2020a). Erişim tarihi: 2 Aralık 2020 tarihi. <https://www.tubitak.gov.tr/tr/destekler/bilim-ve-toplum/ulusal-destek-programlari/4006/icerik-program-hakkinda-0>
- TÜBİTAK (2020b). Erişim tarihi: 3 Aralık 2020 tarihi. https://www.tubitak.gov.tr/sites/default/files/303/4006_bilim_fuarlari_kilavuzu_2020.pdf.
- TÜBİTAK (2022). Ortaokul öğrencileri araştırma projeleri yarışmaları çağrı duyurusu. 2204-B. Erişim tarihi 16 Ekim Pazar. https://tubitak.gov.tr/sites/default/files/2750/2204_b_cagri_metni_2022_29.11.21.pdf.
- Türkecul, K. , Sarıkabak, M. (2019). Beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarını duygusal zeka düzeyleri ve akademik öz-yeterlikleri arasındaki ilişkinin incelenmesi. Uluslararası Güncel Eğitim Araştırmaları Dergisi, 5(1), 52-69.
- Üstüner, M. (2006). Öğretmenlik mesleğine yönelik tutum ölçeğinin geçerlik ve güvenirlik çalışması. Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi, 45(45), 109-127.
- Yalçın, H. F. (1995). Beden eğitimi öğretmeni el kitabı. Ankara: Gazi Üniversitesi yayınları.
- Yaman, S.; Koray, Ö.; Altunçekiç, A. (2003). Fen bilgisi öğretmen adaylarının öz-yeterlik inanç düzeylerinin incelenmesi üzerine bir araştırma. Türk Eğitim Bilimleri Dergisi, 2(3), 355-366.

- Yeşilyurt, E. (2013). Öğretmen adaylarının öğretmen öz-yeterlik algıları. Elektronik sosyal bilimler dergisi, 12(45), 88-104.
- Yıldırım, H.İ. (2015a). The correlation between organizational commitment and occupational burnout among the physical education teachers: The mediating role of self-efficacy. International Journal of Progressive Education, 11(3), 119-130.
- Yıldırım, H.İ. (2016). Bilim şenliklerinin ortaokul 6. sınıf öğrencilerinin problem çözme becerilerine etkisi. Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 8(2), 390-409.
- Yıldırım, H.İ. (2017), Bilim şenliklerinin ortaokul 6. sınıf öğrencilerinin problem çözme becerilerine etkisi. Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 8(2), 390-409.
- Yılmaz, M. & Gürçay, D. (2011). Biyoloji ve Fizik öğretmen adaylarının öğretmen öz-yeterliklerini yordayan değişkenlerin belirlenmesi. Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 1(40), 53-60

EK 1. Orijinallik Formu

 ARDAHAN ÜNİVERSİTESİ LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ YÜKSEK LİSANS / DOKTORA TEZ ÇALIŞMASI ORJİNALLİK RAPORU
ARDAHAN ÜNİVERSİTESİ LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI BAŞKANLIĞ'NA
Tarih: 28/12/2022
Tez Başlığı : Beden Eğitimi Ve Spor Öğretmenlerinin Bilimsel Araştırma Öz-Yeterlikleri İle TÜBİTAK Bilim Fuarlarına Katılmaya Yönelik Tutum Ve Düşüncelerinin İncelenmesi Yukarıda başlığı gösterilen tez çalışmamın a) Kapak sayfası, b) Giriş c) Ana bölümler ve d) Sonuç kısımlarından oluşan toplam 72 sayfalık kısmına ilişkin, 28/12/2022 tarihinde şahsım/tez danışmanım tarafından Turnitin adlı intihal tespit programından aşağıda işaretlenmiş filtrelemeler uygulanarak alınmış olan orijinallik raporuna göre, tezimin benzerlik oranı % 19 'dur. Uygulanan filtrelemeler: 1- ☒ Kabul/Onay ve Bildirim sayfaları hariç 2- ☒ Kaynakça hariç 3- ☒ Alıntılar dâhil 4- ☒ 5 kelimeden daha az örtüşme içeren metin kısımları hariç Ardahan Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği'nde belirtilen azami benzerlik oranlarına göre tez çalışmamın herhangi bir intihal içermediğini; aksinin tespit edileceği muhtemel durumda doğabilecek her türlü hukuki sorumluluğu kabul ettiğimi ve yukarıda vermiş olduğum bilgilerin doğru olduğunu beyan ederim. Gereğini saygılarımla arz ederim. Tarih ve İmza 28.12.2022
Adı Soyadı: Aysun ÇİNTESUN Öğrenci No: 19200100004 Anabilim Dalı: Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi Programı: Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Statüsü: ☒ Yüksek Lisans ☐ Doktora
<u>DANIŞMAN ONAYI</u> UYGUNDUR Doç. Dr. Alptürk AKÇÖL TEKİN _____

EK 2. Ölçek Kullanım İzni

Konu: Ölçek Kullanım İzni

İlgili Makama

Sayın Aysun Aydın

"Proje Yarışmaları Öğretmen Tutum Ölçeği (PYÖTÖ)" kullanım izni tarafımızdan verilmiş olup, çalışmalarınızda başarılar dileriz. 07.12.2020

Genç Bilge Yayıncılık Ltd. Şti.
Beşyol Mh. Karadeniz Sok. No: 5-7/ 3
Küçükçekmece – İSTANBUL
Tel: 05300660276
E-mail: gencbilgeyayincilik@gmail.com
Web Sitesi: www.gencbilgeyayincilik.com

EK 3. MEB Uygulama İzni

T.C.
KARS VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : E-91782061-605.01-51140122
Konu : Aysun ÇİNTESUN

06/06/2022

VALİLİK MAKAMINA
KARS

Ardahan Üniversitesi Rektörlüğü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı Yüksek Lisans Öğrencisi Aysun ÇİNTESUN'un "Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin Bilimsel Araştırma Öz-Yeterlilikleri ile TÜBİTAK Bilim Fuarlarına Katılmaya Yönelik Tutum ve Düşüncelerinin İncelenmesi " ile ilgili tez çalışmasını, İlimiz Merkez ve İlçelerdeki liselerde görev yapan Öğretmenlere uygulaması ile ilgili Ardahan Üniversitesi Rektörlüğü Lisansüstü Eğitim Enstitüsü'nün 01.06.2022 tarih ve 2200016419 sayılı yazılarında belirtilmektedir.

Tez çalışmasında uygulanacak olan anket ve ölçekler Müdürlüğümüzce oluşturulan komisyon tarafından Millî Eğitim Bakanlığı Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü'nün "Araştırma, Uygulama İzinleri" konulu 2020/2 nolu Genelgeleri gereğince incelenmiş olup, çalışmanın 2021-2022 eğitim öğretim yılında, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası, Millî Eğitim Temel Kanunu ile Türk Millî Eğitiminin Genel Amaçlarına uygun olarak, ilgili yasal düzenlemelerde belirtilen ilke, esas ve amaçlara aykırılık teşkil etmeyecek, 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Hakkındaki Kanun ile yürürlükte olan tüm yasal düzenlemeler gözönünde bulundurularak, eğitim öğretim faaliyetlerini aksatmayacak şekilde, gönüllülük esas olmak koşuluyla İlimiz Merkez ve İlçelerdeki liselerde görev yapan Öğretmenlere Anket ve Ölçeklerin uygulaması ve tez sahibi tarafından araştırmanın bitiminde sonuç raporunu CD ortamında Müdürlüğümüz Strateji Geliştirme Şubesine teslim edilmesi müdürlüğümüzce uygun görülmektedir.

Makamlarınızca da uygun görülmesi halinde olurlarınıza arz ederim.

Aydın ACAY
İl Millî Eğitim Müdür V.

OLUR
Tahir YILMAZ
Vali a.
Vali Yardımcısı

Adres : Cumhuriyet Mah. Hükümet Konağı 36100/KARS

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Adresi : <https://www.turkiye.gov.tr/meb-ebys>

Telefon No : 0 (474) 212 82 26
E-Posta : strategigelistirme36@meb.gov.tr
Kep Adresi : meb@hs01.kep.tr

Internet Adresi : <http://kars.meb.gov.tr>

Bilgi için : O İGDIR
Unvan : Teknisyen
Faks: 4742128229

Bu evrak güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır. <https://evraksorgu.meb.gov.tr> adresinden f52a-94c7-3c8a-97e4-095b kodu ile teyit edilebilir.

EK 4. Etik Kurul Kararı

T.C.
ARDAHAN ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Rektörlük

Sayı : E-67796128-000-2100002312
Konu : Bilimsel Yayın Ve Etik Kurul Kararı
(Doç.Dr. Alptürk AKÇÖLTEKİN)

28.01.2021

Doç. Dr. Alptürk AKÇÖLTEKİN

"Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin Bilimsel Araştırma Öz-Yeterlikleri ile TÜBİTAK Bilim Fuarlarına Katılmaya Yönelik Tutum ve Düşüncelerinin İncelenmesi" başlıklı projenizin içeriği ve bu proje kapsamında yapılacak araştırmalarda uygulayacağımız ölçek Üniversitemiz Etik Kurulu tarafından değerlendirilmiş olup, değerlendirme sonucu söz konusu projenizin Bilimsel Araştırma ve Yayın Etik Kriterlerine uygun olduğuna karar verilmiştir.

Bilgilerinize rica ederim.

Prof. Dr. Mustafa YILDIZ
Bilimsel Araştırma ve Yayın Etik Kurulu Komisyon Başkanı

Belge Doğrulama Kodu: ADAACFF

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Takip Adresi:
<http://ubys.ardahan.edu.tr/ERMS/Record/ConfirmationPage/Index>

Adres: Ardahan Üniversitesi Yenisey Kampüsü Rektörlük Hizmet Binası , Çamlıçatak Mevkii, Ardahan
75002
Telefon No: (0 478) 2117575
e-Posta: bayek@ardahan.edu.tr
Kep Adresi: ardahanuni@hs01.kep.tr

Faks No: (0 478) 2117509
İnternet Adresi: www.ardahan.edu.tr

Bilgi için : Kubilay Aras
Etik Kurulu Komisyon
Raportörü
Telefon No: (0 478) 2117575

EK 5. Kullanılan Ölçekler

EK 5.1. Bilimsel Araştırmaya Yönelik Öz-Yeterlik Ölçeği

Değerli Katılımcılar,

Yürütülen bu bilimsel çalışmanın amacı: Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin bilimsel araştırmaya yönelik öz-yeterlik düzeylerini belirlemektir.

En kısa sürede içinde bulunduğumuz bu pandemi sürecinin sona ermesini temenni eder, sağlıklı günler dileriz.

Anketimize zaman ayırdınız için teşekkür ederiz.

Araştırmacılar

Doç. Dr. Alptürk AKÇÖLTEKİN

Yüksek Lisans Öğrencisi: Aysun AYDIN

Kişisel Bilgi Formu

1. Cinsiyetiniz:

Erkek: ()

Kadın: ()

2.Yaşınız

17-25 ()

26- 34 ()

35-43 ()

44-52 ()

53- 61 ()

62 ve Üzeri ()

3. Medeni Durumunuz

Evli ()

Bekâr ()

Boşanmış ()

4.Yaşadığınız Yer

Büyükşehir ()

Şehir ()

İlçe/Kasaba ()

Köy ()

Öğretmeler İçin Bilimsel Araştırma Öz Yeterlilik Ölçeği

No	Değerli katılımcılar, ölçek formunda yer alan ifadelerden size en çok hitap eden seçeneği (X) işareti ile işaretlemeniz gerekmektedir. Katılım ve desteğiniz için teşekkür eder sağlıklı günler dileriz.	Kesinlikle Katılıyorum	Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum	Kesinlikle Katılmıyorum
	Madde					
1.	Problem durumunu çevreyi gözlemleyerek belirleyebilirim.					
2.	Problem durumunu belirledikten sonra araştırmayı bu doğrultuda sürdürebilirim.					
3.	Problem durumunu tanımlama sürecini bireysel olarak yürütebilirim.					
4.	Problem durumunu tanımlarken ilgili alandaki bir boşluğu dolduracak olmasını dikkate alırım.					
5.	Problem durumunun özgün değerinin olup olmadığını belirleyebilirim.					
6.	Problem durumunu toplumun önceliklerini ve ihtiyaçlarını dikkate alarak belirleyebilirim.					
7.	Literatürü problem durumu bağlamında irdeleyebilirim.					
8.	Literatür taraması ile problem durumunun özgünlüğünü ortaya koyabilirim.					
9.	Literatür taramasının amacı ve gerekçesi hakkında yeterli bilgiye sahibim					
10.	Uygun veri tabanlarından anahtar kelimeler yardımı ile ilgili literatürü tarayabilirim					
11.	Literatür taraması ile problem durumunun gerekçelerini ortaya koyabilirim					

12.	Literatür taraması için ulusal ve uluslararası veri tabanlarına ulaşabilirim					
13.	Literatür taraması sonucu elde ettiğim bilgilerin aktarımını bilimsel kurallara göre yapabilirim					
14.	Hipotez(ler)in rasyonel, açık ve anlaşılır olmasına dikkat ederim					
15.	Hipotez(ler)i araştırmanın diğer basamaklarını yürütmek için rehber olarak kullanabilirim					
16.	Hipotez(ler)in tahmin, deney ve gözlemlere açık olmasına dikkat ederim					
17.	Hipotez(ler)in değer yargılarından ve genel yargılardan arındırılmış olmasına dikkat ederim					
18.	Hipotez(ler)in sınanabilir olmasına dikkat ederim					
19.	Hipotezleri sınavabileceğim uygun yöntemi belirleyebilirim					
20.	Kullanacağım yöntemin sınırlılıklarını belirleyebilirim					
21.	Çalışma grubunu (Evren/Örneklem) tespit etmek için uygun yöntemi belirleyebilirim					
22.	Araştırma için uygun veri toplama araçlarının seçimini yapabilirim					
23.	Araştırma için uygun veri toplama araçlarını geliştirebilir veya uyarlamasını yapabilirim					
24.	Araştırmada kullanacağım veri toplama araçlarının geçerlilik ve güvenilirlik çalışmalarını yapabilirim					
25.	Veri analizinde kullanacağım istatistiksel analiz tekniklerinin varsayımlarını test edebilirim.					
26.	Verileri uygulayacağım analize hazır hale getirebilirim.					
27.	Hipotez(ler)i sınavabilecek uygun veri analiz tekniklerini (Nice/Nitel) uygulayabilirim					
28.	Veri analizi aşamasında elde ettiğim sayısal ifadeleri istatistiksel olarak yorumlayabilirim					
29.	Veriler üzerinde betimleyici istatistikî işlemleri (frekans, yüzde, aritmetik ortalama, standart sapma, vb.) işlemlerini yapabilirim					
30.	Nitel ve Nicel veri analiz programlarını kullanabilirim					
31.	Analiz sonucu elde ettiğim program çıktılarında yer alan tabloları hipotez(ler) bağlamında yorumlayabilirim					
32.	Analiz sonucu elde ettiğim program çıktılarını tablollaştırarak yorumlayabilirim					
33.	Raporlaştırma sürecini hipotez(ler)in sınanma durumuna göre yazabilirim					

34	Raporlaştırılma sürecini araştırmayı bir bütün olarak ele alarak tamamlayabilirim					
35	Raporlaştırma sürecini güncel araştırma bulguları ile destekleyebilirim					
36	Raporlaştırılma sürecinde çalışmadan elde ettiğim bulgulardan yola çıkarak önerilerde bulunabilirim					
37	Raporlaştırma sürecinde çalışma bulgularını tartışarak okuyucuya sunabilirim					

EK 5.2. Proje Yarışmaları (TÜBİTAK Bilim Fuarları) Öğretmen Tutum Ölçeği

PROJE YARIŞMALARI (BİLİM ŞENLİĞİ) ÖĞRETMEN TUTUM ÖLÇEĞİ

Açıklama: Lütfen ifade eden maddeyi tutarlı ve titiz bir şekilde işaretleyiniz. lütfen içtenlikle doldurunuz. bu araştırmaya katkınız açısından önemlidir.

Not: Bir proje yarışmasına danışman olarak katıldınız mı? Evet () Hayır ()

Okul tipi Devlet () Özel () **İlkokul** () **Ortaokul:** () **Lise** () **Lise Türü:**
Cinsiyet Bay () Bayan () **Branş** **Branş yazmayı unutmayınız.**
Kıdem 1-5 Yıl () 6-10 Yıl () 11-15 Yıl () 16-20 Yıl () 21-25 Yıl () 25-30 Yıl () 30 + Yıl ()
Mezun Olunan Okul Önlisans () Lisans () Lisansüstü ()

1	2	3	4	5
Hiç Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Tamamen Katılıyorum

		1	2	3	4	5
1	Bilim şenlikleri Öğrencilerin özgüven ve özsaygılarının gelişmesine yardımcı olur.					
2	Öğrencilerin bilim şenliği projeleri hazırlamaları eğitimleri açısından oldukça değerlidir.					
3	Bilim şenlikleri, öğrencilerin bilimsel araştırma becerilerinin gelişmesine katkı sağlar.					
4	Bilim şenlikleri, öğrenciler arasında arkadaşlık ortamı oluşmasını sağlar.					
5	Bilim şenliklerinde öğrenciler bilimsel araştırma yöntemlerini kullanarak kendilerini bir bilim insanı gibi hissederler.					
6	Öğrencilerin proje hazırlamaları öğrenmelerine katkı sağlamaz.					
7	Bilim şenlikleri eğitim programlarından çıkarılmalıdır.					
8	Bilim şenliklerine katılarak öğrencilerin eğitim açısından yararlı bir şeyler öğreneceklerini sanmıyorum.					
9	Bilim şenlikleri, sadece öğrencileri meşgul etmek için sıkça yapılan, eğitime katkı sağlamayan, gereksiz bir çabadan ibarettir.					
10	Eğer proje danışmanı olarak katılmam zorunlu olmasaydı, öğrencilerimi proje yarışmalarına sokmazdım.					
11	Bilim şenliklerine katılmak için yaptığım onca emek sadece okulun reklamı içindir.					
12	Bilim şenliklerinde jürilerin hatalı ve taraflı değerlendirmeleri, öğrencilerde olumsuz etkiler bırakır.					
13	Bilim şenliklerindeki jüriler, proje değerlendirme konusunda eğitimden geçmeliler					

14	Bir bölgede elenen bir projenin bir başka bölgede finalist olması jüri değerlendirmesindeki yetersizliğin işaretidir.					
15	Bilim şenlikleri, öğrencilerin bilimsel araştırma becerilerini geliştirmek yerine bilimsel sahtekarlık yapmayı öğretmekten başka işe yaramaz.					
16	Bilim şenlikleri sadece belli bir öğrenci grubuna hitap ettiği için diğer öğrencilerin dışlanmasına ve olumsuz davranış geliştirmelerine neden olur.					
17	Bilim şenliklerine katılmaları için öğrenciyi ve velisini ikna etmek için uğraşmaktan bıktım.					
18	Bilim şenliklerinde proje danışmanı olmaktan hiç hoşlanmam.					
19	Bilim şenliklerinde proje danışmanlığı yapmak çok fazla zamanımı alıyor.					

TEŞEKKÜR EDERİM

EK 5.3. TÜBİTAK Bilim Fuarlarına Katılmaya Yönelik Görüşme Formu

GÖRÜŞME FORMU

Bu anket formu sizin TÜBİTAK Bilim Fuarında proje hazırlamaya yönelik görüşlerinizin alınması amacıyla hazırlanmıştır. Cevapsız soru bırakmayınız.

Katkılarınızdan dolayı teşekkür ederiz.

Doç. Dr. Alptürk AKÇÖLTEKİN

Yüksek Lisans Öğrencisi: Aysun AYDIN

1-) Daha önce her hangi bir TÜBİTAK Bilim Fuarında görev aldınız mı?

Cevabınız evet ise bu projenin sizin için yararlı olduğunu düşünüyor musunuz? Açıklayınız.

Cevabınız hayır ise projede görev almak ister miydiniz? Nedenini açıklayınız.

2-) TÜBİTAK Bilim Fuarında Beden Eğitimi alanında yapılan projeler olmasını ister miydiniz? Nedenini açıklayınız.

3-)- TÜBİTAK Bilim Fuarında Beden Eğitimi branşında öğrencilerinizin TÜBİTAK proje hazırlaması sizin mesleki gelişiminizi nasıl etkiler? Açıklayınız

4-)Öğrencilerin TÜBİTAK Bilim Fuarında Beden Eğitimi branşında projeler hazırlaması onların akademik gelişimine bir katkı sağlar mı? Açıklayınız.

ÖZ GEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler

Adı Soyadı : Aysun ÇİNTESUN

Doğum Yeri ve Tarihi :

Eğitim Durumu

Lisans Öğrenimi : Ardahan Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği

Yüksek Lisans Öğrenimi : Ardahan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi

Bildiği Yabancı Diller :

Bilimsel Faaliyetleri :

İş Deneyimi

Stajlar :

Projeler : TÜBİTAK Bilim Fuarı

Çalıştığı Kurumlar : Kağızman Çiçekli Afetevleri Fikri Topkaya Ortaokulu
Susuz Kazım Karabekir Anadolu Lisesi
Susuz Atatürk Ortaokulu
Susuz Şehit Polis Anıl Kaan Aybek Oratokulu
Susuz Şehit Ömercan Yekebağcı Çok Programlı Anadolu Lisesi
Kars/Merkez İstiklal Ortaokulu

İletişim

E-Posta Adresi :

Tarih : 09/01/2023

	BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ÖĞRETMENLERİNİN BİLİMSEL ARAŞTIRMA ÖZ-YETERLİKLERİ İLE TÜBİTAK BİLİM FUARLARINA KATILMAYA YÖNELİK TUTUM VE DÜŞÜNCELERİNİN İNCELENMESİ Aysun ÇİNTESUN 2023	 T.C. Ardahan Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Beden Eğitimi Ve Spor Eğitimi Ana Bilim Dalı BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ÖĞRETMENLERİNİN BİLİMSEL ARAŞTIRMA ÖZ-YETERLİKLERİ İLE TÜBİTAK BİLİM FUARLARINA KATILMAYA YÖNELİK TUTUM VE DÜŞÜNCELERİNİN İNCELENMESİ Aysun ÇİNTESUN Yüksek Lisans Tezi Ardahan, [2023]
--	---	---